VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ SÁU
5.12.2025 (16.10 Ất Tỵ)
Số 146 (4280)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Mỗi cán bộ, chiến sĩ khắc ghi, biến "5 vững" thành hành động hằng ngày [2]

CHO Ý KIẾN VỀ SỬA ĐỔI LUẬT BÁO CHÍ:
Thực hiện trên tinh thần cuộc "cách mạng" về tổ chức bộ máy [3]

"CHIẾN DỊCH QUANG TRUNG" THẦN TỐC XÂY DỰNG, SỬA CHỮA LẠI NHÀ:

Ngọn lửa quyết tâm "không để ai bị bỏ lại phía sau"

[8+9]

Hưởng ứng "Chiến dịch Quang Trung" do Thủ tướng Chính phủ phát động, những ngày qua lực lượng Quân khu 5 đồng loạt ra quân hỗ trợ xây dựng nhà ở cho các hộ dân bị sập, đổ sập hoàn toàn sau mưa lũ lịch sử Ảnh: VĂN VIỄN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Quy định tốc độ… "rùa bò"

● **ThS, luật gia PHẠM VĂN CHUNG**

Việc giới hạn tốc độ mức thấp trên nhiều tuyến đường, đoạn đường nguy hiểm nhằm đảm bảo an toàn giao thông, giảm thiểu tai nạn, hỗ trợ phân luồng giao thông hiệu quả là hợp lý. Tuy nhiên, việc một số địa phương lại lạm dụng, tùy tiện cắm biển giới hạn tốc độ quá thấp, có khi chỉ ở mức 30 km/h, thậm chí mới đây có tỉnh còn xuất hiện biển giới hạn 20 km/h ở những đoạn đường không quá nguy hiểm là bất hợp lý, gây khó khăn cho người điều khiển phương tiện.

(Xem tiếp trang 2)

NỖI BUỒN CHIẾN TRANH:

Tầm vóc của một tác phẩm Việt Nam trên bản đồ văn chương thế giới [11]

NGÀY HỘI VIỆT NAM HẠNH PHÚC 2025:

Mở ra hành trình khám phá cảm xúc trọn vẹn [5]

U22 Việt Nam vượt qua áp lực [15]

Mỗi cán bộ, chiến sĩ khắc ghi, biến "5 vững" thành hành động hằng ngày

Sáng 4.12, Quân ủy Trung ương nhiệm kỳ 2020-2025 tổ chức Hội nghị lần thứ 15 đánh giá kết quả lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ công tác quân sự, quốc phòng năm 2025, phương hướng nhiệm vụ năm 2026. Tổng Bí thư Tô Lâm, Bí thư Quân ủy Trung ương chủ trì hội nghị.

Phát biểu kết luận, Tổng Bí thư Tô Lâm, Bí thư Quân ủy Trung ương khẳng định, năm 2025, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước, trực tiếp là Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng toàn quân đã thực hiện thắng lợi nhiệm vụ quân sự, quốc phòng và xây dựng Đảng bộ Quân đội trong sạch, vững mạnh. Toàn quân có quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn, hoàn thành tốt các nhiệm vụ, trong đó có nhiều nhiệm vụ hoàn thành xuất sắc.

Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, năm 2026 là năm có ý nghĩa rất quan trọng, năm đầu tiên toàn Đảng, toàn dân và toàn quân triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng với một khối lượng công việc lớn để hiện thực hóa các quyết sách quan trọng; tổ chức cuộc bầu cử Đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031. Đây cũng là năm đầu tiên thực hiện chủ trương xây dựng Quân đội hiện đại và nền quốc phòng toàn dân hiện đại. Phương hướng nhiệm vụ quân sự, quốc phòng và xây dựng Đảng bộ Quân đội năm 2026 đã cụ thể hóa các chủ trương mà Đại hội

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu kết luận Hội nghị **Ảnh: TTXVN**

Đảng bộ Quân đội lần thứ XII quyết nghị, trong đó xác định chủ đề năm 2026 là: "Quyết tâm nghiên cứu, sản xuất vũ khí trang bị tiên tiến, hiện đại", thể hiện tinh thần quyết liệt của Quân ủy Trung ương trong việc đưa ngay nghị quyết vào cuộc sống.

Tổng Bí thư yêu cầu Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng quán triệt và triển khai hiệu quả Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng và các nghị quyết chiến lược quan trọng của Bộ Chính trị. Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng và toàn quân phải làm gương, làm mẫu, làm hiệu quả, làm thực chất, thể hiện vai trò tiên phong, dẫn dắt trong việc quán triệt và triển khai thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng. Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng tiếp tục thực hiện tốt chức năng tham mưu chiến lược với Đảng, Nhà nước về quân sự, quốc phòng và phát huy vai trò nòng cốt trong sự nghiệp quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc. Trong đó, nâng cao năng lực nghiên cứu dự báo chiến lược, kịp thời tham mưu với Đảng, Nhà nước các đối sách thích hợp để xử lý thắng lợi các tình huống, tuyệt đối không để bị động bất ngờ; tiếp tục nghiên cứu, tham mưu ban hành các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, luật, pháp lệnh, đề án, dự án về quân sự, quốc phòng; nghiên cứu, đề xuất nội hàm và chủ trương, giải pháp xây dựng nền quốc phòng toàn dân vững mạnh, hiện đại; tiếp tục thực hiện tốt hơn nữa cơ chế phối hợp giữa Bộ Quốc phòng với các Ban, Bộ, ngành, địa phương trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân; đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động nhân dân để phát huy khối đoàn kết toàn dân trong sự nghiệp quốc phòng, an ninh, bảo vệ Tổ quốc...

Để toàn quân vững vàng bước vào kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc, Tổng Bí thư Tô Lâm đề nghị hành động theo phương châm 5 vững (đó là "chính trị vững, kỷ luật vững, công nghệ vững, nghệ thuật quân sự vững, đời sống bộ đội vững"). Tổng Bí thư Tô Lâm mong muốn mỗi cán bộ, chiến sĩ khắc ghi khẩu hiệu này, biến "5 vững" thành hành động hằng ngày, thành tiêu chí rèn luyện, thành thước đo kết quả xây dựng quân đội trong tình hình mới; tin tưởng năm 2026, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng sẽ lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện thắng lợi nhiệm vụ quân sự, quốc phòng và công tác xây dựng Đảng bộ, tạo tiền đề vững chắc để hiện thực hóa các mục tiêu, chủ trương, quyết sách mà Đại hội Đảng bộ Quân đội lần thứ XII đã đề ra.

P.V ***(tổng hợp)***

Quy định...

(Tiếp theo trang 1)

Hiện nay, theo quy định pháp luật về giao thông đường bộ (trừ cao tốc) thì tốc độ tối đa cho phép đối với các phương tiện tham gia giao thông ngoài đô thị có giải phân cách cứng có thể lên đến 90 km/h, nếu không có giải phân cách cứng thì 80 km/h. Do đó, nhiều đoạn đường nếu chỉ giới hạn tốc độ ở mức 30 km/h là chưa hợp lý, nhất là ở các đoạn đường thẳng, khá an toàn và không bị che khuất tầm nhìn.

Hầu hết ý kiến người dân đều cho rằng việc các phương tiện giao thông di chuyển tối đa 30 km/h là quá chậm, còn nếu 20 km/h là rất khó để chạy xe! Có chủ phương tiện kêu trời, "cấm thế này thì chạy xe sao nổi". Thậm chí, với tốc độ này không những không đảm bảo an toàn mà còn gây tâm lý ức chế đối với người điều khiển phương tiện giao thông, gây thêm ùn tắc giao thông không đáng có. Bởi với tốc độ tối đa 20-30 km/h thì việc di chuyển rất chậm, nhất là xe ô tô cá nhân, phương tiện vận tải hành khách rất dễ dẫn đến ùn tắc giao thông, do quá nhiều phương tiện trên một đoạn đường, khả năng thoát ra của các phương tiện sẽ rất chậm.

Ngoài ra, đây có thể là nguyên nhân làm tăng tai nạn giao thông, vì khi các phương tiện đang di chuyển với tốc độ 60-70 km/h mà giảm đột ngột xuống còn 30km/h sẽ khiến các phương tiện đi phía sau không kịp phản ứng, xử lý tình huống dễ dẫn đến va chạm, tai nạn giao thông. Chưa kể di chuyển với tốc độ chậm làm tăng lượng xe lưu thông trên đường sẽ gây lãng phí, tốn kém nhiên liệu, mất thời gian của người dân.

Vì thế, cơ quan chức năng cần xem xét, tháo bỏ các biển giới hạn tốc độ chỉ 20, 30-40 km/h trên các tuyến đường và thay bằng biển cảnh báo nguy hiểm là phù hợp hơn. Theo đó, các phương tiện sẽ chủ động điều chỉnh tốc độ phù hợp với tuyến đường và tình huống giao thông thực tế. Điều này không chỉ góp phần đảm bảo lưu thông xuyên suốt, an toàn mà còn hạn chế tình trạng ùn tắc giao thông, tai nạn giao thông đang diễn ra ngày càng gia tăng hiện nay. ■

Tuyên truyền cổ động trực quan kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam

Bộ VHTTDL vừa có văn bản số 6578/BVHTTDL-VHCSGĐTV gửi UBND các tỉnh, thành phố đề nghị phối hợp chỉ đạo thực hiện việc tuyên truyền cổ động trực quan kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam; Bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử HĐND các cấp.

Theo đó, Bộ VHTTDL đề nghị UBND các tỉnh, thành phố chủ động tổ chức các hoạt động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam (6.1.1946 - 6.1.2026); Bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031, tạo không khí vui tươi, phấn khởi, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân, nhất là đồng bào ở vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc thiểu số, nơi biên giới, hải đảo. Đồng thời đẩy mạnh công tác tuyên truyền về ý nghĩa, tầm quan trọng của cuộc bầu cử, quyền ứng cử, quyền bầu cử của công dân theo quy định của Hiến pháp, các nội dung cơ bản của Luật Tổ chức Quốc hội, Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân, các văn bản hướng dẫn bầu cử của các Bộ, cơ quan Trung ương; tuyên truyền, giáo dục về truyền thống lịch sử vẻ vang của Quốc hội Việt Nam trong suốt chặng đường 80 năm gắn bó, đồng hành cùng dân tộc trong cuộc đấu tranh giành độc lập, tự do, thống nhất đất nước cũng như trong công cuộc xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước; đồng thời tôn vinh và tri ân công lao, đóng góp to lớn của các đại biểu Quốc hội qua các thời kỳ.

Bên cạnh đó tổ chức trang trí cổ động trực quan trên pa nô, áp phích, băng rôn, bảng điện tử, màn hình Led tại trụ sở làm việc của các cơ quan, đơn vị và nơi công cộng, nhất là những nơi trung tâm, sân bay, bến tàu, các nút giao thông, tuyến phố chính (nội dung và khẩu hiệu tuyên truyền theo Hướng dẫn số 139-HD/BTGDVTW của Ban Tuyên giáo Trung ương (nay là Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương) về tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam, Hướng dẫn số 27-HD/BTGDVTW của Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương về tuyên truyền Bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026-2031).

Chỉ đạo, lựa chọn các tác phẩm tranh trong số 35 mẫu tranh cổ động tuyên truyền kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam; 41 mẫu tranh cổ động tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 đã được Bộ VHTTDL phê duyệt phù hợp với địa phương để sử dụng tuyên truyền. Ngoài ra, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc sử dụng khẩu hiệu, hình ảnh, tranh cổ động tuyên truyền ở nơi công cộng, trên các phương tiện thông tin đại chúng, bảo đảm đúng chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

T.SƯƠNG

CHO Ý KIẾN VỀ SỬA ĐỔI LUẬT BÁO CHÍ:

Thực hiện trên tinh thần cuộc "cách mạng" về tổ chức bộ máy

● **THU SÂM; ảnh: TR.HUẤN**

Phát biểu tại phiên họp thứ 52 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về việc giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Báo chí (sửa đổi), nhiều ý kiến đánh giá cao cơ quan chủ trì soạn thảo, cơ quan thẩm tra và các cơ quan liên quan đã nghiêm túc tiếp thu ý kiến đại biểu Quốc hội để hoàn thiện, chỉnh lý dự thảo Luật.

Phiên họp diễn ra sáng 4.12, tại Nhà Quốc hội. Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn chủ trì phiên họp, Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương điều hành phiên họp. Tham dự phiên họp có Phó Thủ tướng Mai Văn Chính, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng.

Toàn cảnh phiên họp

"Ủy ban Thường vụ Quốc hội cơ bản tán thành với các nội dung của dự thảo Luật đã được tiếp thu, giải trình, chỉnh lý. Đồng thời đề nghị tiếp tục rà soát kỹ lưỡng, bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất trong hệ thống pháp luật, nhất là với các luật mà Quốc hội đang trình hoặc vừa thông qua, đặc biệt lưu ý dự án Luật Công nghiệp công nghệ số. Trong đó, việc tiếp thu nội dung về trí tuệ nhân tạo (AI) chỉ quy định khung, nội dung chi tiết nằm ở các luật chuyên ngành; Luật Báo chí là một trong những luật chuyên ngành cần quy định cụ thể về vấn đề này."

(Phó Chủ tịch Quốc hội TRẦN QUANG PHƯƠNG)

Dự án Luật đã được tiếp thu đầy đủ các ý kiến

Trình bày báo cáo tiếp thu, giải trình, chỉnh lý dự thảo Luật Báo chí (sửa đổi), Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh cho biết, sau phiên thảo luận tổ và thảo luận tại hội trường về dự án Luật, Thường trực Ủy ban đã phối hợp tổng hợp ý kiến các đại biểu Quốc hội; tổ chức nhiều cuộc họp với cơ quan chủ trì soạn thảo, các cơ quan liên quan và chuyên gia để nghiên cứu, tiếp thu, giải trình, chỉnh lý dự thảo Luật.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội cũng đã gửi văn bản đề nghị Chính phủ cho ý kiến về dự thảo Luật. Đến nay, Thường trực Ủy ban và cơ quan chủ trì soạn thảo đã thống nhất hoàn toàn về các nội dung tiếp thu, giải trình, chỉnh lý dự thảo Luật. Phát biểu tại phiên họp, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn đánh giá cao cơ quan soạn thảo, cơ quan chủ trì thẩm tra, Ủy ban Pháp luật và Tư pháp cùng các cơ quan liên quan đã tiếp thu, chỉnh lý nhiều nội dung của dự án Luật. Chủ tịch Quốc hội đề nghị tập trung vào các vấn đề lớn như cơ chế, chính sách để phát triển báo chí; quản lý báo chí trên không gian mạng và ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI); bảo vệ an toàn tác nghiệp của nhà báo; điều kiện cấp phép và quản lý đối với cộng tác viên; định nghĩa và địa vị pháp lý của các đối tượng liên quan.

"Về vấn đề quản lý báo chí trên không gian mạng và lĩnh vực trí tuệ nhân tạo (AI), đây là lĩnh vực mới, đề nghị Thường trực Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội, cơ quan chủ trì thẩm tra tiếp tục phối hợp với các Bộ, ngành liên quan để nghiên cứu, trao đổi và thống nhất dự kiến nội dung tiếp thu, giải trình sao cho thấu tình đạt lý, giải quyết được các ý kiến của đại biểu xung quanh dự luật Báo chí (sửa đổi)", Chủ tịch Quốc hội phát biểu. Chủ tịch Quốc hội cũng nhấn mạnh yêu cầu, việc sửa đổi Luật Báo chí lần này phải thực hiện trên tinh thần một cuộc "cách mạng" về sắp xếp, tổ chức bộ máy; chính quyền hai cấp, đặc biệt là Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể phải sắp xếp lại đội ngũ các đơn vị báo chí và đội ngũ làm báo tại nhiều đơn vị.

"Tôi cũng thống nhất cao với việc sửa đổi quy định cụ thể, khả thi về các chính sách hỗ trợ báo chí, ưu đãi về thuế cho báo chí được quy định tại Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp", Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nêu rõ.

Hoàn thiện chính sách báo chí trong bối cảnh truyền thông số và AI

Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội Nguyễn Đắc Vinh cũng cho biết, cơ quan thẩm tra đã tiếp thu, chỉnh lý luật ở một số nội dung như chỉnh lý tên gọi loại hình "báo nói, báo hình" thành "phát thanh, truyền hình"; chỉnh lý cụm từ "cơ quan truyền thông chủ lực đa phương tiện" thành "cơ quan báo chí chủ lực đa phương tiện" để bảo đảm tính chính xác và phù hợp với phạm vi điều chỉnh của dự án Luật.

Đối với hoạt động báo chí trên không gian mạng (Điều 29), tiếp thu ý kiến của đại biểu Quốc hội, Thường trực Ủy ban và cơ quan chủ trì soạn thảo đã rà soát, chỉnh lý Điều 29 dự thảo Luật theo hướng quy định biện pháp quản lý nhà nước đối với hoạt động báo chí trên không gian mạng tương tự như đối với bốn loại hình báo chí truyền thống, đồng thời tích hợp dịch vụ trực tuyến, bảo đảm nguyên vẹn nội dung thông tin đã đăng, phát trên nền tảng số báo chí quốc gia. Về cải chính trên báo chí (Điều 34), tiếp thu ý kiến đại biểu Quốc hội và Thường trực Ủy ban Pháp luật và Tư pháp, Thường trực Ủy ban và cơ quan chủ trì soạn thảo đã bổ sung một điều mới quy định về gỡ bỏ thông tin vi phạm, thu hồi sản phẩm báo chí in tại Điều 35 dự thảo Luật và giao Chính phủ quy định chi tiết nội dung này. Đối với các nội dung liên quan đến "kinh tế báo chí", tiếp thu ý kiến của đại biểu Quốc hội, Thường trực Ủy ban và cơ quan chủ trì soạn thảo đã rà soát, chỉnh lý các quy định liên quan đến đầu tư công, cơ chế tự chủ, những quy định về nguồn thu từ hoạt động kinh doanh của cơ quan báo chí tại Điều 9, Điều 20, Điều 23 dự thảo Luật.

Phát biểu kết luận Phiên họp, Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương đánh giá cao sự chủ động, tinh thần trách nhiệm và sự phối hợp chặt chẽ của Thường trực Ủy ban Văn hóa, Giáo dục; Bộ VHTTDL; Thường trực Ủy ban Pháp luật và Tư pháp; các cơ quan liên quan trong việc nghiên cứu, tiếp thu, giải trình các ý kiến của đại biểu Quốc hội tại tổ và Hội trường. Ông cho biết các tài liệu trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội được chuẩn bị nghiêm túc, công phu, đầy đủ theo quy định và đã tiếp thu, chỉnh lý nhiều nội dung so với dự thảo ban đầu.

Phó Chủ tịch Quốc hội cũng cho biết, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cơ bản tán thành với các nội dung của dự thảo Luật đã được tiếp thu, giải trình, chỉnh lý. Đồng thời đề nghị tiếp tục rà soát kỹ lưỡng, bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất trong hệ thống pháp luật, nhất là với các luật mà Quốc hội đang trình hoặc vừa thông qua, đặc biệt lưu ý dự án Luật Công nghiệp công nghệ số. Trong đó, việc tiếp thu nội dung về trí tuệ nhân tạo (AI) chỉ quy định khung, nội dung chi tiết nằm ở các luật chuyên ngành; Luật Báo chí là một trong những luật chuyên ngành cần quy định cụ thể về vấn đề này.

Đối với một số nội dung, khái niệm, thuật ngữ, các nguyên tắc hoạt động báo chí, Phó Chủ tịch Quốc hội yêu cầu làm rõ hơn các định nghĩa, địa vị pháp lý của nhà báo để bảo đảm tính minh bạch, thống nhất trong dự thảo Luật. Đồng thời, tiếp tục bổ sung, rà soát các chính sách phát triển báo chí và bảo đảm nguồn lực thực hiện, nhất là cơ chế tài chính, hỗ trợ cho báo chí thực hiện nhiệm vụ công ích và các nhiệm vụ được cấp có thẩm quyền giao; về đầu tư hạ tầng, ưu đãi thuế… theo hướng khả thi.

Phó Chủ tịch Quốc hội cũng nhấn mạnh yêu cầu làm rõ điều kiện hoạt động báo chí, cơ chế cấp phép và tổ chức bộ máy, nhất là loại hình báo chí, tiêu chí cơ quan báo chí chủ lực đa phương tiện, hoạt động của văn phòng đại diện, phóng viên thường trú cần được rà soát thật chặt chẽ.

Đồng thời, rà soát các quy định về thẻ nhà báo, trách nhiệm pháp lý đối với nội dung thông tin, quyền yêu cầu cải chính, gỡ bỏ thông tin vi phạm (Điều 34, Điều 35)… bảo đảm chặt chẽ, khả thi, phù hợp thực tiễn.

Dự kiến Luật Báo chí (sửa đổi) sẽ được kỳ họp thứ 10, Quốc hội khóa XV thông qua vào ngày 10.12. ■

Khẩn cấp làm 8 hồ để phố phường Hà Nội không bị ngập trước mùa mưa 2026

Phó Chủ tịch UBND TP Hà Nội Dương Đức Tuấn vừa ban hành kế hoạch về khắc phục tình trạng úng ngập trên địa bàn. Kế hoạch nhằm đẩy nhanh tiến độ phát triển, hoàn thiện hệ thống thoát nước theo quy hoạch. Cùng với đó, đề xuất một số giải pháp nhằm tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc, trong đó trọng tâm là giải pháp về đầu tư các dự án cấp bách khắc phục nhanh nhất tình trạng úng ngập khi mưa lớn.

Về các giải pháp cụ thể, ông Dương Đức Tuấn yêu cầu tăng cường công tác quản lý, duy tu, duy trì hệ thống thoát nước; Tăng cường công tác bảo vệ chống lấn chiếm hồ ao, diện tích mặt nước đảm bảo cảnh quan và phục vụ điều hòa thoát nước đô thị; Hoàn thành công tác sửa chữa, bảo dưỡng các công trình đầu mối (trạm bơm, đập điều tiết, cống qua đê…) trước mùa mưa. Phó Chủ tịch UBND TP Hà Nội cũng yêu cầu đẩy nhanh tiến độ dự án đầu tư công trình xây dựng khẩn cấp (trước mùa mưa 2026). Cụ thể, cải tạo, xây dựng mới một số tuyến cống, rãnh thoát nước để giải quyết úng ngập khu vực dọc Đại lộ Thăng Long; Cải tạo tuyến hạ lưu Kim Ngưu nối sông Tô Lịch với Trạm bơm Yên Sở.

Công văn của thành phố cũng yêu cầu cải tạo tuyến kênh Thụy Phương xử lý khẩn cấp bổ cập nước sông Tô Lịch và tăng cường giải quyết úng ngập cục bộ khu vực Resco, Ecohome, Đoàn ngoại giao, Tây hồ Tây, Ciputra và lân cận; Cải tạo tuyến hạ lưu Kim Ngưu nối sông Tô Lịch với Trạm bơm Yên Sở. Lãnh đạo UBND TP Hà Nội yêu cầu đầu tư xây dựng 8 hồ điều hòa bao gồm: Hồ Chèm (9 ha); Cổ Nhuế 1 (10 ha); Cổ Nhuế 2 (9,8 ha); Thụy Phương 2 (14,5 ha); Liên Mạc 1 (13 ha) tại phường Thượng Cát; Phú Đô (31,5 ha) tại phường Từ Liêm; Yên Nghĩa 2 (5 ha) và Yên Nghĩa 1 (20 ha). **B.N**

Vietnam Airlines mở đường bay thẳng TP.HCM - Điện Biên từ 24.12

Từ ngày 24.12, Vietnam Airlines sẽ khai thác đường bay TP.HCM - Điện Biên - Hà Nội, kết nối trực tiếp trung tâm kinh tế lớn nhất cả nước với vùng Tây Bắc. Đường bay mới góp phần tăng cường liên kết vùng, tạo thuận lợi cho nhu cầu đi lại, giao thương và du lịch của người dân, du khách. Cụ thể, chuyến bay từ TP.HCM đi Điện Biên dự kiến cất cánh lúc 09h35 và hạ cánh lúc 11h55. Từ Điện Biên, hành khách có thể thuận tiện nối chuyến về Hà Nội với chuyến bay cất cánh lúc 12h30 và hạ cánh lúc 13h25, trước khi tiếp tục hành trình của mình.

Sự kết hợp linh hoạt giữa các chuyến bay hằng ngày Điện Biên - Hà Nội và mạng đường bay trục Hà Nội - TP.HCM với tần suất lên tới 30-32 chuyến mỗi ngày, tạo điều kiện để hành khách từ khu vực phía Nam dễ dàng tiếp cận và trải nghiệm du lịch Điện Biên. Từ đây, du khách có thể kết nối đến các điểm đến nổi bật của vùng Tây Bắc nói riêng và miền Bắc nói chung, hình thành hành trình du lịch khép kín, đa trải nghiệm.

Đường bay mới góp phần tăng cường kết nối Điện Biên với các trung tâm kinh tế và du lịch lớn, qua đó thúc đẩy giao thương, mở rộng dòng khách và tạo thêm động lực phát triển cho địa phương. Lãnh đạo tỉnh Điện Biên cho biết, nhu cầu kết nối trực tiếp với TP.HCM tăng nhanh trong bối cảnh địa phương thúc đẩy phát triển theo mô hình "xanh, thông minh, bền vững" và xác định du lịch là ngành kinh tế mũi nhọn. Ông Nguyễn Thế Bảo, Phó Tổng giám đốc Vietnam Airlines cho biết, việc khai thác đường bay TP.HCM - Điện Biên thể hiện cam kết của Vietnam Airlines trong tăng cường kết nối vùng và hỗ trợ phát triển kinh tế, xã hội tại các địa phương. Đây là định hướng nhất quán trong chiến lược phát triển mạng bay của hãng, song song với yêu cầu bảo đảm hiệu quả khai thác và năng lực vận hành. **T.MAI**

XUNG QUANH "ĐẠI" CHUNG CƯ HH LINH ĐÀM (HÀ NỘI) KHÔNG NHẬN TRÔNG GIỮ XE MÁY, XE ĐẠP ĐIỆN:

UBND phường Hoàng Liệt ra "tối hậu thư"

● **L.SƠN - P.V**

"Trường hợp Doanh nghiệp và Chi nhánh cố tình thực hiện không tiếp nhận xe đạp điện, xe máy điện, xe điện để xảy ra mất an ninh trật tự thì Doanh nghiệp và Chi nhánh hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật", UBND phường Hoàng Liệt, thành phố Hà Nội nhấn mạnh.

Nhiều ngày qua, cư dân chung cư HH Linh Đàm như đứng ngồi không yên khi nhận thông báo của Ban Quản lý khu tòa nhà HH Linh Đàm (thuộc Chi nhánh dịch vụ nhà ở Linh Đàm, đơn vị đại diện chủ đầu tư thực hiện quản lý vận hành nhà chung cư) về việc tạm dừng và tiến tới ngừng hoàn toàn hoạt động tiếp nhận, trông giữ xe máy điện và xe đạp điện tại các tầng hầm. Nhiều người dân cho rằng đây là bản thông báo coi thường quy định của pháp luật.

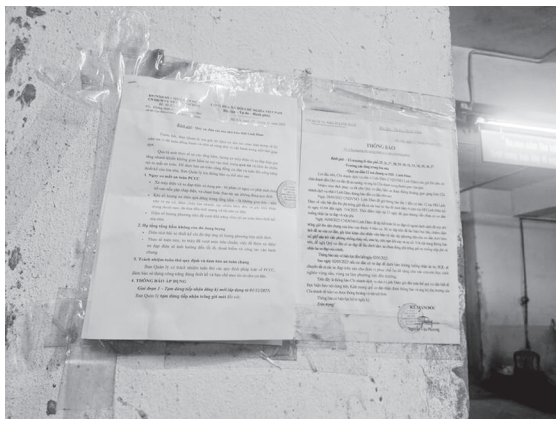

"Đại" chung cư HH Linh Đàm Ảnh: NHẬT LINH

Trước thông tin Ban quản lý chung cư HH Linh Đàm sẽ không nhận trông giữ xe máy, xe đạp điện từ năm 2026 khiến cư dân hoang mang, bức xúc, ngày 4.12, UBND phường Hoàng Liệt cho biết đã có văn bản số 787/UBND-KTHTĐT gửi Doanh nghiệp tư nhân số 1 tỉnh Điện Biên; Chi nhánh dịch vụ nhà ở Linh Đàm, trong đó yêu cầu đơn vị này không được từ chối trông giữ xe điện theo quy định tại khoản 1 và điểm a khoản 2 Điều 144 Luật Nhà ở năm 2023 (trừ trường hợp có yêu cầu chính thức của cơ quan có thẩm quyền).

Những ngày qua UBND phường Hoàng Liệt đã nhận được phản ánh của một số cư dân tại tổ hợp chung cư HH Linh Đàm về việc Chi nhánh dịch vụ nhà ở Linh Đàm thông báo tạm dừng tiếp nhận trông giữ mới xe máy điện, xe đạp điện từ ngày 1.12.2025 và ngừng hoàn toàn việc nhận trông giữ xe điện từ ngày 1.2.2026 tại tầng hầm các tòa nhà. Về việc này, trả lời báo chí, Phó Chủ tịch UBND phường Hoàng Liệt Tạ Việt Dũng cho biết: UBND phường đã có công văn yêu cầu Doanh nghiệp tư nhân số 1 tỉnh Điện Biên; Chi nhánh dịch vụ nhà ở Linh Đàm không được từ chối trông giữ xe điện của cư dân. Đồng thời lập phương án giải quyết để bố trí địa điểm trông giữ phương tiện xe điện của cư dân theo lộ trình tại Nghị quyết số 57/2025/NQ-HĐND ngày 26.11.2025 của HĐND thành phố.

Theo ông Dũng, HĐND thành phố Hà Nội đã ban hành Nghị quyết số 57/2025/NQ-HĐND quy định thực hiện vùng phát thải thấp trên địa bàn thành phố Hà Nội (Thực hiện điểm a khoản 2 Điều 28 Luật Thủ đô số 39/2024/QH15). Theo Nghị quyết, thành phố định hướng về biện pháp phát triển hạ tầng giao thông khuyến khích sử dụng các loại phương tiện giao thông sử dụng năng lượng sạch, năng lượng xanh, thân thiện môi trường được quy định tại Khoản 2, Khoản 3 Điều 9 Thông tư số 53/2024/TT-BGTVT của Bộ GTVT nay là Bộ Xây dựng (như xe điện thuần điện PEV hoặc BEV, xe điện dùng pin nhiên liệu thuần túy PFCEV hoặc PCEV, xe sử dụng nhiên liệu hy-drô...). Theo đó thời gian thực hiện Nghị quyết từ nay đến giai đoạn 2026-2030, số lượng xe điện của cư dân sẽ tăng lên đáng kể để thay thế dần xe chạy xăng, dầu.

Văn bản thông báo không tiếp nhận trông giữ xe đạp điện, xe máy điện Ảnh: B.L

Để thực hiện nghiêm Nghị quyết số 57/2025/NQ-HĐND của HĐND thành phố Hà Nội và Luật Nhà ở năm 2023, UBND phường đề nghị Doanh nghiệp tư nhân số 1 tỉnh Điện Biên (chủ đầu tư tổ hợp chung cư HH) và Chi nhánh dịch vụ nhà ở Linh Đàm (đơn vị đại diện chủ đầu tư thực hiện quản lý vận hành nhà chung cư) tiếp tục trông giữ xe điện cho cư dân, đồng thời lập phương án giải quyết để bố trí địa điểm trông giữ phương tiện xe điện của cư dân theo lộ trình. Bên cạnh đó, doanh nghiệp tăng cường lực lượng tuần tra, kịp thời phát hiện, xử lý các tình huống, sự cố phát sinh trong quá trình trông giữ phương tiện tại tầng hầm tổ hợp chung cư HH Linh Đàm; thường xuyên kiểm tra, bảo dưỡng hệ thống, trang thiết bị phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ để đảm bảo hoạt động ổn định, đúng chức năng thiết kế khi có sự cố xảy ra. UBND phường Hoàng Liệt đề nghị Doanh nghiệp tư nhân số 1 tỉnh Điện và Chi nhánh dịch vụ nhà ở Linh Đàm nghiêm túc thực hiện. Trường hợp Doanh nghiệp và Chi nhánh cố tình thực hiện không tiếp nhận xe đạp điện, xe máy điện, xe điện để xảy ra mất an ninh trật tự thì Doanh nghiệp và Chi nhánh hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Qua phản ánh của cư dân sinh sống tại khu HH Linh Đàm, trước đó, Ban Quản lý khu tòa nhà HH Linh Đàm (thuộc Chi nhánh dịch vụ nhà ở Linh Đàm, đơn vị đại diện chủ đầu tư thực hiện quản lý vận hành nhà chung cư) đã thông báo về việc tạm dừng và tiến tới ngừng hoàn toàn hoạt động tiếp nhận, trông giữ xe máy điện và xe đạp điện tại các tầng hầm. Lý do đơn vị này đưa ra là số lượng xe điện gửi trong tầng hầm thời gian qua tăng nhanh, dẫn đến tình trạng quá tải, tiềm ẩn nhiều rủi ro. Xe máy điện và xe đạp điện chạy bằng pin - bộ phận có nguy cơ phát sinh cháy nổ cao nếu chập điện, va chạm hoặc thao tác không đúng quy định.

Theo Ban Quản lý khu tòa nhà HH Linh Đàm, việc số lượng xe điện quá nhiều trong tầng hầm là không gian kín, nếu xảy ra sự cố, đám cháy lan nhanh, tạo nhiều khói độc và gây khó khăn trong thoát nạn, đe dọa đến tính mạng và tài sản cư dân. Hiện số lượng phương tiện đã vượt khả năng chịu tải an toàn theo thiết kế tòa nhà. Ngoài ra, diện tích bãi xe thiết kế chỉ đủ đáp ứng số lượng phương tiện nhất định. Thực tế hiện nay, xe máy đã vượt mức tiêu chuẩn thiết kế, việc tăng thêm xe máy điện và xe đạp điện sẽ ảnh hưởng đến lối đi, thoát hiểm và công tác vận hành chung. Thông báo trên khiến cư dân sinh sống ở đây hoang mang và yêu cầu sớm có giải pháp đảm bảo nhu cầu gửi xe của người dân khi Hà Nội sẽ cấm xe máy chạy xăng theo khung giờ hoặc trong khu vực xác định thuộc vành đai 1 từ ngày 1.7.2026. ■

NGÀY HỘI VIỆT NAM HẠNH PHÚC 2025:

Mở ra hành trình khám phá cảm xúc trọn vẹn

● **HỒNG NHUNG**

Từ hôm nay 5.12 đến ngày 7.12, tại phố đi bộ hồ Hoàn Kiếm (Hà Nội) sẽ diễn ra *Ngày hội Việt Nam hạnh phúc - Vietnam Happy Fest 2025*. Hoạt động này do Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp với UBND thành phố Hà Nội, Đài THVN và Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam tổ chức.

Năm 2025 đánh dấu lần đầu tiên *Ngày hội Việt Nam hạnh phúc - Vietnam Happy Fest 2025* được tổ chức dưới hình thức một chuỗi hoạt động trải dài liên tục. Việc chuyển đổi sang mô hình chuỗi hoạt động sẽ giúp Ngày hội có thể kể một câu chuyện trọn vẹn hơn về "hạnh phúc của người Việt" thông qua nhiều không gian, nhiều hoạt động trải nghiệm và tương tác khác nhau. Giữa không gian thơ mộng của phố đi bộ hồ Hoàn Kiếm, Ngày hội sẽ là nơi mỗi người dân, mỗi du khách có thể bước đi, chạm vào và cảm nhận hạnh phúc trong từng khoảnh khắc.

Nhấn mạnh ý nghĩa của Ngày hội, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình khẳng định, Ngày hội sẽ là chuỗi hoạt động mô tả những câu chuyện về hạnh phúc, lan tỏa tinh thần tích cực đến thế giới rằng Việt Nam là đất nước hạnh phúc và người dân Việt Nam luôn lạc quan vì điều đó. Đồng thời cũng là cơ hội để truyền tải thông điệp tất cả người dân Việt Nam ý thức được mình đang hạnh phúc; cũng như cách thức để chạm tới hạnh phúc thực sự. Ngày hội được thiết kế với nhiều điểm mới nổi bật, tạo nên một không gian văn hóa giàu cảm xúc và mang tính kết nối sâu sắc hơn. Trải dài từ phố Lê Thái Tổ đến phố Hàng Khay qua phố Đinh Tiên Hoàng và kết thúc tại Quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục, hành trình "Con đường Hạnh Phúc" mở ra như một dòng chảy cảm xúc, nơi mỗi bước chân là một câu chuyện, mỗi góc nhỏ là một điều kỳ diệu của cuộc sống Việt Nam hôm nay.

Điểm nhấn đáng chú ý trong Ngày hội năm nay là hoạt động mang tính biểu tượng đặc biệt: Lễ cưới tập thể cho 80 cặp đôi, gắn với hành trình 80 năm độc lập - tự do - hạnh phúc của đất nước, qua đó lan tỏa hình ảnh một Việt Nam nhân ái, gắn kết và giàu giá trị cộng đồng. 80 câu chuyện tình yêu, 80 hành trình hạnh phúc, cùng nắm tay bước vào một lễ cưới chung, nơi trái tim hòa cùng niềm vui của dân tộc. Đây không chỉ là một lễ cưới, mà là biểu tượng của niềm tin, bình yên và khát vọng yêu thương của một Việt Nam độc lập - tự do - hạnh phúc. *Cây Hạnh Phúc* trở thành một trong những điểm linh thiêng nhất của sự kiện. Dưới bóng cây, hàng nghìn điều ước, lời nhắn gửi, lời tri ân được treo lên như những "hạt mầm hạnh phúc". Mỗi tấm thiệp là một ước nguyện đẹp cho gia đình, quê hương và tương lai.

Bên cạnh đó, điểm nhấn nhân văn sâu sắc và cấp thiết trong khuôn khổ sự kiện chính là hoạt động *Nâng đỡ yêu thương: Sẻ chia hạnh phúc*. Đây không chỉ là một hành động quyên góp, mà là một tiếng gọi đồng vọng từ trái tim của cả dân tộc, hướng về đồng bào miền Trung đang chống chọi với thiên tai. Trong từng hoạt động, chương trình cũng gửi gắm tới miền Trung sự sẻ chia và nâng đỡ nhau vượt qua khó khăn.

Theo Ban Tổ chức, *Ngày hội Việt Nam hạnh phúc - Vietnam Happy Fest 2025* sẽ không chỉ là ngày hội văn hóa, nghệ thuật, mà còn là lời khẳng định hạnh phúc của Việt Nam được xây nên từ hòa bình, từ tình yêu thương, từ sự đoàn kết và từ những điều bình dị nhất. Xuyên suốt chương trình, không gian nghệ thuật, âm nhạc và các hoạt động tương tác cũng được nâng tầm để giúp người dân và du khách cảm nhận hạnh phúc theo nhiều chiều, từ những giai điệu, những câu chuyện đời thường đến những khoảnh khắc sẻ chia và lan tỏa năng lượng tích cực.

Trao đổi với *Văn Hóa*, Cục trưởng Cục Thông tin cơ sở và Thông tin đối ngoại (Bộ VHTTDL) Phạm Anh Tuấn nhấn mạnh, Ngày hội không chỉ là một sự kiện văn hóa, giải trí, mà còn là dịp để nhấn mạnh giá trị nhân văn, tình yêu thương, sẻ chia và lan tỏa tinh thần hạnh phúc, với mong muốn đưa Thủ đô Hà Nội (Việt Nam) trở thành "điểm đến hạnh phúc". Do đó, thông điệp của Ngày hội chính là tinh thần hòa bình và sự gắn kết cộng đồng, vốn đã được hun đúc từ các chủ trương, chính sách chăm lo cho người dân và nuôi dưỡng xã hội ổn định, nhân văn. Chính những giá trị ấy giúp thế giới nhìn thấy một Việt Nam hạnh phúc, và quan trọng hơn, giúp những ai đến với Ngày hội có thể cảm nhận và trải nghiệm trực tiếp niềm hạnh phúc ấy. Thông qua Ngày hội, thế giới sẽ nhìn thấy một Việt Nam hạnh phúc, hòa bình và lạc quan.

Diễn ra trong ba ngày tại khu vực hồ Hoàn Kiếm, sự kiện được kỳ vọng tiến tới việc tổ chức *Ngày hội Việt Nam hạnh phúc* thường niên, một dấu ấn văn hóa mới, đưa Việt Nam trở thành điểm đến của hòa bình, hạnh phúc và nhân văn trong mắt bạn bè quốc tế. ■

Ngày hội Việt Nam hạnh phúc - Vietnam Happy Fest 2025 sẽ diễn ra từ ngày 5-7.12 tại Phố đi bộ Hồ Hoàn Kiếm, Hà Nội

Đẩy mạnh thông điệp "Lan tỏa năm châu"

Ngày 4.12, tại TP.HCM, Cục Ngoại vụ và Ngoại giao văn hóa (Bộ Ngoại giao), Cục Xúc tiến thương mại (Bộ Công thương), Sở Công thương TP.HCM, Hiệp hội Văn hóa ẩm thực Việt Nam tổ chức công bố chương trình Ngày của Phở 2025 lần thứ 9 với chủ đề "Nâng tầm gạo Việt - Lan tỏa năm châu". Ngày của Phở 2025 quy tụ khoảng 30 quầy phở tiêu biểu từ Bắc - Trung - Nam.

Những hương vị độc đáo sẽ lần lượt xuất hiện, từ phở H'Mông Hà Giang với sợi phở làm từ hạt ngô, phở Nhớ phố núi (Pleiku) còn được biết đến với tên gọi "phở hai tô", đến Lạc Hồng Phở (Nam Định)... Đặc biệt, sự hiện diện của Phở Khỏe đến từ Seoul (Hàn Quốc) tiếp tục cho thấy sức lan tỏa mạnh mẽ của phở Việt vượt ra ngoài biên giới. Trong hai ngày diễn ra, lễ hội dự kiến phục vụ hơn 20.000 tô phở, thu hút khoảng 50.000 lượt khách. Giá mỗi tô phở được ấn định chỉ 40.000 đồng để mở rộng cơ hội trải nghiệm cho đông đảo người dân. Ngoài ra, Ban tổ chức sẽ trích 10% doanh thu, cùng sự đóng góp của độc giả và các đơn vị đồng hành sẽ được gửi đến bà con tỉnh Đắk Lắk, nơi chịu thiệt hại nặng nề sau đợt bão lũ vừa qua. Hoạt động nhân văn này đã trở thành nét đẹp của chương trình Ngày của Phở nhiều năm nay.

Mặt khác, Ban tổ chức cũng tiếp tục đẩy mạnh thông điệp "Lan tỏa năm châu", kêu gọi các quán phở trong và ngoài nước hưởng ứng Ngày của Phở 12.12 bằng nhiều hình thức như tổ chức chương trình ưu đãi, tái hiện câu chuyện phở tại địa phương hoặc quảng bá phở Việt đến cộng đồng quốc tế. Những câu chuyện thú vị này sẽ được ghi nhận và lan tỏa trên các kênh truyền thông của chương trình. Ông Trần Xuân Toàn, Phó Tổng biên tập Báo *Tuổi Trẻ* cho biết, hành trình Ngày của Phở đã bước sang năm thứ chín kể từ thời điểm *Tuổi Trẻ* khởi xướng ngày 12.12 là Ngày của Phở. Gần một thập kỷ qua, chứng kiến sự thăng hoa mạnh mẽ của ẩm thực Việt, trong đó phở giữ vai trò biểu tượng đã trở thành đại sứ truyền cảm hứng cho du lịch, được đón nhận rộng rãi trong và ngoài nước.

BTC cung cấp thông tin về Ngày của Phở 2025

Để bảo đảm chất lượng cao nhất và an toàn thực phẩm cho mỗi tô phở phục vụ tại lễ hội, UBND TP.HCM cũng giao Sở An toàn vệ sinh thực phẩm và các đơn vị liên quan cùng nhau phối hợp triển khai quy trình kiểm soát vệ sinh nghiêm ngặt. Tất cả gian hàng phải bảo đảm khu bếp sạch, dụng cụ tiệt trùng, nhân sự đeo khẩu trang, bao tay suốt quá trình chế biến. Nguồn nước nấu phở, trụng bánh và vệ sinh dụng cụ được kiểm nghiệm đạt chuẩn và giám sát xuyên suốt thời gian diễn ra lễ hội. Công tác này nhằm đảm bảo mỗi tô phở đến tay thực khách đều an toàn, thơm ngon và chuẩn vị. **V.D**

Chuẩn hóa ẩm thực Halal để đón thị trường giàu tiềm năng

● Bài, ảnh: ÁNH DƯƠNG

Với lượng khách Hồi giáo đến Đà Nẵng tăng mạnh cùng sự mở rộng các đường bay quốc tế, đặc biệt từ Dubai (Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất) và Cộng đồng các Quốc gia Độc lập (CIS), thành phố đang tập trung phát triển hệ thống dịch vụ Halal bài bản, chuyên nghiệp, hướng tới mục tiêu trở thành điểm đến thân thiện Halal hàng đầu miền Trung.

Nhiều khách sạn và điểm đến ở TP Đà Nẵng đã chủ động đầu tư bếp Halal

Doanh nghiệp chuẩn hóa để khách hài lòng

Xác định Trung Đông, Nam Á và thị trường CIS là nhóm khách giàu tiềm năng với tốc độ tăng trưởng ổn định, ngành Du lịch Đà Nẵng đang đẩy mạnh nghiên cứu đặc thù văn hóa, tôn giáo nhằm nâng cao chất lượng phục vụ. Trong đó, ẩm thực Halal (tiêu chuẩn ăn uống bắt buộc của người Hồi giáo) được xem là yếu tố quan trọng nhất để tiếp cận nhóm khách có mức chi tiêu cao và yêu cầu khắt khe này.

Theo Sở VHTTDL TP Đà Nẵng, khách du lịch Hồi giáo, đặc biệt từ Trung Đông, Ấn Độ, Malaysia, Indonesia, Kazakhstan… tuân thủ nghiêm ngặt các quy định Halal. Thực phẩm phải được chứng nhận hợp chuẩn; tuyệt đối không sử dụng thịt lợn và các sản phẩm liên quan; không dùng rượu - cồn hoặc các nguyên liệu không rõ nguồn gốc; động vật phải được giết mổ theo đúng quy định của đạo Hồi. Đối với một số nhóm khách như dòng Shia, các quy tắc còn chặt chẽ hơn, bao gồm việc tránh một số loại hải sản.

Không chỉ kiểm soát nguyên liệu, du khách Hồi giáo còn đề cao tính sạch - tinh khiết (Tayyib), nghĩa là thực phẩm phải đảm bảo vệ sinh, không nhiễm bẩn (najis) và không dùng chung bếp, chung dụng cụ với thực phẩm Haram. Khu vực lưu trữ, chế biến, bảo quản phải tách biệt rõ ràng giữa Halal và không Halal. Ngoài ra, phục vụ bữa ăn cũng phải phù hợp với 5 thời điểm cầu nguyện trong ngày; đặc biệt trong tháng Ramadan, khách nhịn ăn ban ngày nên cần tránh mời ăn uống trong các giờ cần kiêng.

Hiện Đà Nẵng có hơn 800 địa điểm phục vụ ẩm thực thân thiện với người Hồi giáo, gồm khoảng 40 nhà hàng Halal/Ấn Độ chuyên dành cho khách Hồi giáo, hơn 10 địa điểm đã có chứng nhận ẩm thực Halal, hơn 100 địa điểm, nhà hàng ẩm thực chay, hơn 500 nhà hàng, quán hải sản có thực đơn, phong cách phục vụ phù hợp với khách Hồi giáo. Một số đơn vị đã có chứng nhận Halal uy tín như Sun World Ba Na Hills hay Halal Indrapura.

Trong thời gian gần đây, nhiều khách sạn và khu nghỉ dưỡng lớn ở Đà Nẵng đã chủ động đầu tư bếp Halal, đào tạo nhân sự và hợp tác với các trung tâm chứng nhận quốc tế để nâng cấp chất lượng dịch vụ. Đại diện Furama Resort Đà Nẵng cho biết, dù chưa tiếp nhận đoàn 100% khách Halal, nhưng khu nghỉ dưỡng thường xuyên phục vụ các đoàn ASEAN và CIS có yêu cầu ăn uống theo chuẩn Halal. Furama Resort Đà Nẵng hiện sở hữu bếp Halal tách biệt, có đầu bếp Ấn Độ phụ trách và đội ngũ nhân viên được cấp chứng nhận HalalTrip Vietnam. Toàn bộ quy trình vận hành được đánh giá và chứng nhận theo tiêu chuẩn MS 1500:2019 của JAKIM Malaysia - một trong những hệ thống Halal uy tín và khắt khe nhất thế giới.

Trên địa bàn TP Đà Nẵng có nhiều quán ăn, nhà hàng phục vụ ẩm thực Halal hoặc dành cho khách đạo Hồi

Nhờ đáp ứng tốt yêu cầu, nên du khách đánh giá cao chất lượng ẩm thực, sự linh hoạt và chuyên nghiệp trong phục vụ. "Trong năm 2025, quần thể Furama - Ariyana đã đón hơn 2.000 khách từ thị trường CIS, hơn 2.000 khách Ấn Độ và hơn 1.000 khách Malaysia. Tỷ lệ hài lòng về dịch vụ, đặc biệt là ẩm thực rất cao", đại diện Furama Resort Đà Nẵng chia sẻ.

Không chỉ các khu nghỉ dưỡng lớn, nhiều nhà hàng tư nhân cũng hưởng ứng mạnh mẽ xu hướng Halal. Ông Partrick Fernandez, chủ nhà hàng Mumtaz Indian Restaurant cho rằng, việc Đà Nẵng mở thêm các đường bay trực tiếp từ thị trường Halal tạo động lực lớn để nhà hàng mở rộng thực đơn, nâng cấp quy trình chế biến và đào tạo nhân viên.

Song song đó, ngành Du lịch khuyến khích khởi nghiệp trong lĩnh vực ẩm thực Halal. Đây không chỉ là thị trường ngách có tiềm năng tăng trưởng mạnh mà còn góp phần nâng tầm hình ảnh "thành phố du lịch thân thiện, tôn trọng đa dạng văn hóa" của Đà Nẵng. Các tiêu chuẩn Halal hiện đã có hướng dẫn rõ ràng; đội ngũ tư vấn chứng nhận trong nước có thể hỗ trợ từ thiết kế bếp, lựa chọn nguyên liệu đến quy trình vận hành, giúp doanh nghiệp dễ dàng triển khai mô hình bền vững.

Tín hiệu khởi sắc từ các đường bay mới

Theo ngành Du lịch Đà Nẵng, trong 10 tháng đầu năm 2025, thành phố đón hơn 6,3 triệu lượt khách quốc tế, tăng 25,9% so với cùng kỳ. Trong đó, thị trường Ấn Độ, Malaysia, Indonesia, UAE, Iran… ghi nhận mức tăng trưởng ấn tượng, cho thấy nhu cầu du lịch biển - nghỉ dưỡng tại Đà Nẵng tiếp tục hấp dẫn du khách Hồi giáo.

Đặc biệt, từ tháng 6 năm nay, hãng Emirates khai thác đường bay Dubai - Đà Nẵng, tạo tuyến kết nối trực tiếp với Trung Đông, thị trường có mức chi tiêu cao và xu hướng du lịch theo gia đình, nhóm lớn. Bên cạnh đó, các chuyến bay thuê bao từ Kazakhstan và khu vực CIS liên tục được mở rộng.

Ông Nguyễn Đức Quỳnh, Phó Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Đà Nẵng nhận định: "Thị trường Halal mang lại cơ hội tăng trưởng bền vững, có khả năng giúp Đà Nẵng cân bằng thị trường du lịch, giảm phụ thuộc vào các thị trường truyền thống như Hàn Quốc hay Trung Quốc. Đây cũng là nhóm khách chi tiêu cao, thời gian lưu trú dài và sử dụng nhiều dịch vụ cao cấp".

Theo ông Quỳnh, mục tiêu trong thời gian tới là xây dựng Đà Nẵng thành "Halal-friendly destination - điểm đến thân thiện với Halal" của miền Trung. Cùng với đó, hình thành chuỗi khách sạn - nhà hàng - dịch vụ Halal đạt chuẩn quốc tế; kết nối Hội An - Huế - Đà Nẵng thành "Hành lang du lịch Halal miền Trung". Mở rộng thị phần khách Malaysia, Indonesia, Singapore và tiến tới thu hút mạnh khách Trung Đông thông qua đường bay nối và trung chuyển.

Để hiện thực hóa mục tiêu này, Đà Nẵng tiếp tục chú trọng đào tạo nhân lực Halal, hỗ trợ doanh nghiệp đạt chứng nhận, tăng cường quảng bá tại các thị trường Hồi giáo và phát triển hạ tầng tiện ích dành cho du khách như phòng cầu nguyện, thực đơn Halal trong khách sạn, khu nghỉ dưỡng.

Với những bước đi bài bản và định hướng đúng đắn, Đà Nẵng đang dần trở thành điểm đến thân thiện, đáp ứng trọn vẹn nhu cầu của du khách Hồi giáo - nhóm khách đầy tiềm năng của ngành du lịch toàn cầu. ■

Mũi Né đứng đầu xu hướng du lịch toàn cầu năm 2026

Nền tảng du lịch toàn cầu Booking.com vừa công bố danh sách các điểm đến xu hướng trên toàn cầu được dự đoán "bùng nổ" trong năm 2026. Đứng đầu danh sách là Mũi Né (thuộc tỉnh Lâm Đồng), điểm đến xinh đẹp ven biển miền Trung Việt Nam.

Theo Booking.com, Mũi Né nằm bên bờ biển ngập tràn ánh nắng, có sự hòa quyện đầy mê hoặc giữa thiên nhiên, văn hóa bản địa và những trải nghiệm khám phá. Từ một làng chài yên bình, nơi đây đã chuyển mình trở thành điểm đến nghỉ dưỡng biển hàng đầu, nổi tiếng với những bãi cát vàng óng mịn, những rặng cây xanh mướt và làn gió biển mát lành. Với thời tiết và khí hậu ổn định quanh năm, Mũi Né sở hữu điều kiện lý tưởng để là "thủ phủ" của các môn thể thao lướt ván diều và lướt ván buồm.

Mũi Né mang đến cảm giác như đưa du khách đến với một thế giới khác hoàn toàn khác biệt nhờ hệ thống cảnh quan độc đáo từ đồi cát đỏ và và đồi cát trắng sở hữu vẻ đẹp siêu thực, đến suối Tiên yên bình. Dọc bờ biển, những quán ăn nhỏ mộc mạc phục vụ hải sản tươi ngon như sò điệp nướng, nghêu xào sả; trong khi những cảng cá gần đó lại mở ra khung cảnh sinh hoạt nơi làng chài ven biển truyền thống, mang đến cái nhìn chân thật về đời sống của ngư dân địa phương.

Không chỉ sở hữu những bãi biển trong xanh quyến rũ, Mũi Né còn cuốn hút bởi những ngôi đền tháp cổ kính, những khu chợ địa phương mộc mạc, làng chài dung dị, giúp du khách cảm nhận trọn vẹn bản sắc văn hóa và nhịp sống nơi đây.

L.HƯƠNG

Giữ hồn Đang Mường níu chân du khách

● **HUY AN (*thực hiện*)**

Sinh ra và lớn lên trong không gian đậm nét văn hóa Mường, Nghệ nhân ưu tú Đinh Quang Chưởng, bản Tang Lang, xã Kim Bon, tỉnh Sơn La đến với Đang Mường, Ví Mường, Mo Mường, Mợi Mường từ năm 15 tuổi và dành trọn tâm huyết để nghiên cứu, sưu tầm, truyền dạy dân ca Mường. Tâm huyết của nghệ nhân Đinh Quang Chưởng đã góp phần lưu giữ, giới thiệu, quảng bá nét đẹp văn hóa của đồng bào dân tộc Mường đến với người dân và du khách trong, ngoài nước.

Nghệ nhân ưu tú Đinh Quang Chưởng

● **P.V:** *Xin ông chia sẻ về các thể loại dân ca Mường và đâu là những nét đặc trưng nhất?*

- **Nghệ nhân ưu tú Đinh Quang Chưởng:** Dân ca Mường có ba thể loại chính. Thứ nhất là Bộ Mẹng, mà người Mường mình gọi là nói, mang tính chất kể chuyện. Thứ hai là Đang Mường, đó là thể loại hát với nhiều chủ đề như Đang đồn, Đang ảng, hay Đang ca ngợi quê hương đất nước. Thứ ba là hát Ví Mường, đây là hình thức hát đối đáp rất sâu sắc, có ba bốn giai điệu khác nhau.

Nếu người Kinh có những bài hát ca ngợi quê hương đất nước, ca ngợi Đảng, Bác Hồ, thì người Mường cũng có những làn điệu mang nội dung tương tự. Những bài hát đó được thể hiện bằng tiếng Mường, giai điệu Mường, nhịp phách Mường. Những làn điệu dân ca Mường không chỉ là hình thức nghệ thuật, mà còn là "sách giáo khoa" về lối sống. Trong đó, có đủ lời khuyên răn, nhắc nhở con cháu sống biết kính trên nhường dưới, không sa vào thói hư tật xấu, biết yêu gia đình, bản làng, quê hương.

● *Với vai trò là Chủ tịch Hội Người cao tuổi xã và Chủ nhiệm Câu lạc bộ truyền dạy dân ca Mường, câu lạc bộ này ra đời và hiện hoạt động như thế nào?*

- Câu lạc bộ truyền dạy và sinh hoạt dân ca Mường tại bản được thành lập đã được 7 năm. Khi mới thành lập Câu lạc bộ, chúng tôi mất nhiều công sức để đi vận động bà con tham gia. Không chỉ vận động từng hộ dân, chúng tôi còn chủ động gặp Đảng ủy, chính quyền cơ sở, các ban, ngành, đoàn thể trong xã để "gõ cửa" đề xuất. Các cấp chính quyền đã hỗ trợ và tạo điều kiện về địa điểm sinh hoạt và cơ hội biểu diễn để Câu lạc bộ hoạt động thường xuyên.

Từ những khó khăn bước đầu, hiện Câu lạc bộ thường xuyên tham gia biểu diễn trong các dịp lễ, Tết, những sự kiện của bản, xã. Những buổi sinh hoạt, tập luyện, biểu diễn ấy không chỉ là dịp để mọi người cùng nhau hát, múa và giao lưu, gặp gỡ, mà còn là không gian để các làn điệu Đang Mường được cất lên, được trao truyền giữa các thế hệ. Thêm nhiều người trẻ hiểu biết và hát được những làn điệu Đang Mường là di sản của cha ông không bị đứt gãy, bản sắc Mường được nuôi dưỡng ngay trong chính đời sống thường ngày.

● *Theo ông gắn kết văn hóa Mường với phát triển du lịch cộng đồng có phải là cách làm hay để bảo tồn, phát huy di sản của dân tộc?*

Người Mường tỉnh Sơn La trình diễn văn hóa truyền thống tại Ngày hội văn hóa Mường lần thứ II năm 2025

- Để văn hóa, di sản Mường "sống mãi với thời gian", không bị lãng quên giữa nhịp sống hiện đại thì cần làm nó "sống" ngay trong chính cộng đồng. Những giá trị văn hóa đặc sắc đó phải được lan tỏa và đóng góp quan trọng vào cuộc sống của bà con. Để làm được điều đó, cần có sự gắn kết giữa phát huy giá trị văn hóa với du lịch. Tôi rất vui khi giờ đây, bà con đã có ý thức gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa trong phát triển du lịch cộng đồng. Khi có khách du lịch, đặc biệt là khách nước ngoài đến với địa phương, bà con sẵn sàng tham gia biểu diễn, giới thiệu những câu hát, điệu múa truyền thống để vừa phục vụ du khách, vừa quảng bá văn hóa Mường.

Nhiều đoàn khách trong và ngoài nước đến địa phương không chỉ ngắm cảnh, mà còn để trải nghiệm cuộc sống. Khách du lịch trải nghiệm văn hóa, ẩm thực, đời sống thường ngày của người dân khi tự nướng thịt, khoai, sắn bên bếp lửa, khi đó chúng tôi lại hát những lời mời, lời chúc bằng dân ca Mường. Khách cũng thích được trải nghiệm ngủ trên đệm, chăn, gối của người Mường… Những điều tưởng chừng rất giản đơn ấy lại khiến du khách, đặc biệt là khách du lịch nước ngoài đặc biệt thích thú.

Việc phát triển du lịch cộng đồng không chỉ đem lại sinh kế cho người dân, mà đó cũng là cách quảng bá văn hóa rất hiệu quả.

● *Xin cảm ơn ông!* ■

Để du lịch cộng đồng Điện Biên cất cánh

Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam phối hợp với Sở VHTTDL Điện Biên tổ chức Hội thảo "Phát triển du lịch cộng đồng bền vững vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi".

Tại hội thảo, các chuyên gia, nhà khoa học đã trình bày nhiều tham luận chia sẻ về kinh nghiệm phát triển du lịch cộng đồng nhiều địa phương cả nước; ứng dụng công nghệ số trong quảng bá du lịch và kết nối du khách; khai thác giá trị văn hóa dân tộc trong phát triển du lịch cộng đồng; đưa Điện Biên lên bản đồ du lịch số…

PGS.TS Phạm Hồng Long, Chủ tịch Hội đồng khoa học Khoa Du lịch học, Đại học Khoa học xã hội & nhân văn Hà Nội cho rằng, phát triển du lịch cộng đồng không chỉ là cung cấp dịch vụ lưu trú và ăn uống đơn thuần, mà cần kết hợp các hoạt động văn hóa bản địa. PGS.TS Phạm Hồng Long đặc biệt nhấn mạnh mạnh, khai thác văn hóa không phải là "bán" văn hóa, mà là chia sẻ và lan tỏa giá trị. Chủ thể của quá trình này phải là cộng đồng người dân. Khi người dân được trao quyền làm chủ và hưởng lợi xứng đáng, du lịch cộng đồng tại Điện Biên sẽ thực sự cất cánh.

Đại diện các địa phương trong tỉnh cũng chia sẻ thế mạnh, tiềm năng du lịch cộng đồng bản địa; đồng thời kiến nghị chính quyền các cấp, cơ quan quản lý du lịch quan tâm hỗ trợ địa phương phát triển. Ông Phạm Duy Linh, Phó Chủ tịch UBND xã Pu Nhi cho biết: "Địa phương đã và sẽ triển khai các chính sách để hỗ trợ đồng bào. Tuy nhiên, mong nhận được sự hỗ trợ của cơ quan quản lý, chính quyền các cấp để địa phương tiếp tục đồng hành cùng đồng bào, thúc đẩy phát triển du lịch cộng đồng, góp phần xóa đói giảm nghèo vùng đồng bào dân tộc thiểu số".

Phó Giám đốc Sở VHTTDL Điện Biên Nguyễn Thị Thanh Chuyên cho biết, Điện Biên hiện có 14 bản có thể phục vụ khách du lịch, với trên 40 mô hình du lịch homestay đang hoạt động. Mỗi bản đều có đội văn nghệ và đội ẩm thực đảm bảo phục vụ khách có nhu cầu thưởng thức văn nghệ dân gian, ẩm thực, lưu trú và trải nghiệm. Tuy nhiên hoạt động du lịch cộng đồng và một số sản phẩm du lịch khác ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tại Điện Biên vẫn chưa phát triển tương xứng với tiềm năng, lợi thế về tài nguyên du lịch. Hệ thống cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất chưa được đầu tư hoàn chỉnh; sản phẩm du lịch chưa đa dạng, hấp dẫn; nguồn nhân lực chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển.

Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Phạm Văn Thủy cho biết, thông qua hội thảo, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đã nhận được các thông tin hữu ích, từ đó sẽ xây dựng và hoạch định những chính sách; đề xuất với cấp có thẩm quyền để hoạch định chính sách phát triển du lịch cho Việt Nam nói chung, Điện Biên nói riêng trong thời gian tới. Qua đó, góp phần thực hiện tốt Nghị quyết 08 của Bộ Chính trị về phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn. Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, sẽ luôn đồng hành cùng bà con Điện Biên, cùng các cơ quan quản lý nhà nước tỉnh Điện Biên để phát triển du lịch trong thời gian tới.

THU MINH

"CHIẾN DỊCH QUANG TRUNG" THẦN TỐC XÂY DỰNG, SỬA CHỮA LẠI NHÀ:

Ngọn lửa quyết tâm "không để ai bị bỏ lại phía sau"

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Những ngày này, khi miền Trung và Tây Nguyên còn in hằn vệt bùn của những trận lũ lịch sử, chúng ta nhìn thấy nhiều hơn những bức ảnh về nỗi đau: Mái nhà bị gió quật tung, trường học đổ sập, những vách tường còn sót lại như bàn tay đang cố níu lấy sự sống. Nhưng, xen giữa những hình ảnh đổ nát ấy là điều khiến ai nấy cũng xúc động: Những ngôi nhà mới đã bắt đầu mọc lên. Trắng tinh. Vững chãi. Chắc nịch.

Thủ tướng Phạm Minh Chính nghe báo cáo về thiết kế nhà chống lũ ngay sau khi phát động "Chiến dịch Quang Trung" Ảnh: NHẬT BẮC

Từng viên gạch như đang hồi sinh cùng niềm tin của người dân. Đằng sau sự hồi sinh ấy là một chiến dịch đặc biệt "Chiến dịch Quang Trung" được Thủ tướng Phạm Minh Chính phát động ngay khi ông có mặt tại tâm lũ, với tinh thần "thần tốc, táo bạo, quyết liệt để từng gia đình có lại mái nhà trước Tết".

Dựng lại niềm tin, dựng lại tương lai

Khi người đứng đầu Chính phủ gọi chiến dịch này bằng tên Quang Trung, không ai khó hiểu. Quang Trung Nguyễn Huệ là biểu tượng của tốc độ, của bản lĩnh, của sự ứng phó linh hoạt trước giặc ngoại xâm. Hôm nay, chúng ta không đối đầu với giặc ngoại xâm, nhưng đang đối mặt với giặc thiên tai, thứ kẻ thù vô hình nhưng khốc liệt không kém, sẵn sàng quật ngã cả một vùng đất chỉ trong vài giờ. Ứng phó thiên tai thời nay không thể bằng những cách làm chầm chậm, cầm chừng; phải bằng tinh thần Quang Trung, tư duy thời chiến trong thời bình, đặt tính mạng và cuộc sống của nhân dân lên trước hết và trên hết.

Trong chuyến đi xuyên đêm về Đắk Lắk, Gia Lai, Khánh Hòa, Lâm Đồng, những nơi chịu thiệt hại nặng nề nhất, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã lội đến từng ngôi nhà bị sập, ngồi cùng bà con bên những bức tường xiêu vẹo, và khẳng định: "Nhà nước không để người dân phải đón Tết trong cảnh màn trời chiếu đất". Đó không phải là một lời hứa. Nó là mệnh lệnh. Và từ mệnh lệnh ấy, một chiến dịch khẩn cấp, sâu rộng, toàn diện bắt đầu lan tỏa. "Chiến dịch Quang Trung" không chỉ là dựng lại nhà trong 60 ngày, mà là dựng lại niềm tin, dựng lại tương lai, dựng lại những gì thiên tai đã cố tình cuốn trôi.

Bão và lũ năm nay quá khác thường. Ở khu vực Nam Trung Bộ, lượng mưa vượt xa mọi dự báo. Nhiều địa phương chìm trong biển nước. Đắk Lắk, nơi vốn được xem là vùng cao nguyên "an toàn" với bão, lần đầu tiên chứng kiến cảnh cả thôn bản bị nước lũ cuốn đi, nhà cửa sập đổ như que diêm. Khánh Hòa, Gia Lai, Lâm Đồng cũng trong tình trạng tương tự. Khi con số 108 người thiệt mạng, hơn 4.000 căn nhà hư hỏng và sập đổ được báo cáo, khi thiệt hại lên tới hàng chục nghìn tỉ đồng, cả nước như lặng đi. Nhưng nỗi đau không làm chúng ta đứng im. Nó thúc đẩy một hành động mang tầm vóc dân tộc. "Chiến dịch Quang Trung" được Chính phủ triển khai với phương châm "quyết liệt, đồng bộ, thần tốc, hiệu quả". Công điện 234/CĐ-TTg chỉ rõ từng nhiệm vụ: Khẩn trương sửa chữa toàn bộ nhà hư hại nặng trước 31.12; hoàn thành toàn bộ nhà tái định cư cho các hộ bị nhà sập, trôi, không thể sửa chữa trước 31.1.2026; cấp tốc bố trí nơi ở tạm an toàn cho bà con ngay trong 24h;

Cán bộ, chiến sĩ Sư đoàn 315, Quân khu 5 tích cực xây dựng lại nhà cho người dân vùng lũ Ảnh: VĂN VIỄN

không để bất cứ ai phải quay về những mái nhà xiêu vẹo có thể đổ xuống bất cứ lúc nào. Vừa cứu trợ khẩn cấp, vừa tổ chức xây dựng, vừa lo an sinh, tất cả diễn ra trong một "cuộc chạy đua với thời gian", đúng tinh thần Quang Trung hành quân thần tốc ra Thăng Long năm xưa.

Những ngày qua, về Gia Lai, chúng tôi nhìn thấy những chiến sĩ công an, bộ đội khoác áo mưa, người cầm búa, người vác gỗ, người phụ hồ… Báo chí thống kê đã có hơn 4.000 cán bộ, chiến sĩ được điều động đến các xã vùng lũ để dựng hơn 400 căn nhà mới cho bà con. Những khu tái định cư mọc lên ngay tại những nơi tưởng như không thể ở nổi nữa. Người viết nhìn thấy hình ảnh người lính dọn bùn từ 3h sáng, buộc lại từng thanh thép, dựng từng khung nhà… mà không khỏi bồi hồi. Trong những hình ảnh ấy có bóng dáng "Bộ đội Cụ Hồ", những người đã luôn hiện diện nơi gian khổ nhất. Họ là niềm tin để người dân không gục ngã.

Điều chúng tôi trân trọng ở "Chiến dịch Quang Trung" là nó không dừng ở việc "xây lại cho xong". Chính phủ đã yêu cầu các địa phương "tái cơ cấu lại nhà ở vùng thiên tai". Nhà không chỉ được xây kiên cố hơn mà còn phải phù hợp với văn hóa từng vùng. Nhà của người Ê Đê khác nhà của người Gia Rai, nhà vùng ven biển khác nhà vùng cao nguyên. Bởi mỗi nếp nhà là một phần bản sắc, là linh hồn của cộng đồng. Vì vậy, khi xây lại nhà cho bà con, ta không chỉ xây lại chỗ ở mà còn xây lại giá trị văn hóa, xây cột nhà để giữ lấy căn tính của từng dân tộc, từng vùng đất.

"Chiến dịch Quang Trung" đang gửi đi một thông điệp lớn

Trong các cuộc họp trực tuyến với các tỉnh, thành chịu ảnh hưởng, Thủ tướng nhắc đi nhắc lại: "Chúng ta phải lo cho dân bằng cái tâm, phải làm bằng cái tầm". Ông yêu cầu không được để xảy ra tình trạng làm nhà qua loa, xây dựng kém chất lượng, không được lợi dụng lũ lụt để tăng giá vật tư. Và quan trọng hơn, ông yêu cầu mọi địa phương phải "cầm tay chỉ việc", phải xuống hiện trường kiểm tra từng móng nhà, từng viên gạch.

Tinh thần ấy tạo ra sự chuyển động mạnh mẽ trong bộ máy. "Chiến dịch Quang Trung" cũng là một minh chứng cho khả năng huy động sức mạnh của toàn xã hội. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam phân bổ hàng trăm tỉ đồng để hỗ trợ khẩn cấp. Các doanh nghiệp lớn nhỏ, kiều bào ở nước ngoài, các đoàn thể, trường học… đều hướng về miền Trung, Tây Nguyên bằng tấm lòng "lá lành đùm lá rách". Có những em học sinh lớp 4 ở Hà Nội gom từng cuốn vở mới gửi tặng bạn vùng lũ. Có những người nông dân ở Đồng Tháp bán bớt mấy giạ lúa để đóng góp vài trăm ngàn đồng. Có những cụ già 80 tuổi đến Ủy ban Mặt trận, run run gửi 50 ngàn đồng tiết kiệm. Tất cả những điều ấy làm nên sức mạnh văn hóa của dân tộc Việt Nam, một sức mạnh có thể dựng lại bất cứ điều gì, chỉ cần chúng ta cùng nhau.

Hơn thế nữa, "Chiến dịch Quang Trung" gửi đi một thông điệp lớn trong bối cảnh đất nước đang bước vào chặng đường chuẩn bị Đại hội XIV của Đảng. Đây không chỉ là câu chuyện khắc phục hậu quả thiên tai, mà là biểu tượng cho tinh thần mới của Việt Nam: Tinh thần dám nghĩ lớn, làm lớn, làm đến nơi đến chốn, không ngại khó, không ngại khổ. Trong nhiều nghị quyết trụ cột ban hành gần đây, từ Nghị

quyết 57 về khoa học - công nghệ, Nghị quyết 59 về hội nhập quốc tế, Nghị quyết 66 về xây dựng Nhà nước pháp quyền, Nghị quyết 68 về phát triển kinh tế tư nhân, đến nghị quyết mới về chấn hưng văn hóa, Đảng ta đều nhấn mạnh một điểm: Phải hành động. Và hành động phải thiết thực, phải xuất phát từ nhu cầu của nhân dân, phải đem lại sự thay đổi mà người dân cảm nhận được. "Chiến dịch Quang Trung" là một ví dụ tiêu biểu cho tinh thần ấy. Khi một gia đình được sống trong căn nhà an toàn trước thềm Tết, khi những đứa trẻ có thể treo lại lịch học trên bức tường mới, khi cha mẹ không còn nơm nớp lo "chỉ cần thêm một trận mưa lớn nữa là nhà đổ", thì họ cảm nhận được hiệu quả thật sự của chính sách. Và họ tin tưởng hơn vào tương lai.

Trong góc nhìn văn hóa, người viết cho rằng "Chiến dịch Quang Trung" còn mang một giá trị sâu xa hơn. Người Việt chúng ta luôn quan niệm "an cư mới lạc nghiệp". Một mái nhà không chỉ che nắng, che mưa, mà còn là nơi neo giữ ký ức, truyền thống, sự gắn kết của gia đình. Trong các căn nhà mới ở Đắk Lắk, Gia Lai, Khánh Hòa hôm nay, chúng tôi nhìn thấy hình ảnh bàn thờ tổ tiên được dựng trước tiên, trước cả khi lắp mái ngói. Điều đó nói lên rằng, dựng lại nhà cũng là dựng lại văn hóa, một nền văn hóa của sự bền bỉ, của đạo hiếu, của lòng biết ơn, của truyền thống "uống nước nhớ nguồn". Cũng từ "Chiến dịch Quang Trung", chúng ta có thêm một bài học quan trọng về quản trị quốc gia trong bối cảnh biến đổi khí hậu. Thiên tai ngày càng cực đoan, ranh giới giữa vùng "an toàn" và vùng "nguy hiểm" dần mờ đi. Chúng ta phải thay đổi tư duy quy hoạch, thay đổi cách xây dựng hạ tầng, thay đổi cấu trúc dân cư, thay đổi cách tổ chức không gian văn hóa, xã hội để thích ứng. Nhà ở, trường học, nhà văn hóa, trạm y tế… tất cả phải được thiết kế như những "căn cứ an toàn" bảo vệ người dân. Và quan trọng hơn, mỗi người dân phải được trang bị kiến thức, kỹ năng, "văn hóa an toàn" để chủ động phòng tránh.

Trong bối cảnh đó, "Chiến dịch Quang Trung" có thể xem là mô hình mẫu: Một chiến dịch khẩn cấp nhưng bước đầu đặt nền móng cho chiến lược dài hạn về thích ứng thiên tai. Nó cho thấy sự linh hoạt của bộ máy, sự đồng lòng của xã hội, sự gắn kết bền chặt giữa Nhà nước và nhân dân, những yếu tố mà bất kỳ quốc gia nào cũng cần khi đối mặt với biến đổi khí hậu. Khi đi giữa những ngôi nhà mới đang được xây cất, cái được lớn nhất của chiến dịch không chỉ là số nhà dựng lên, mà là niềm tin dựng lên. Niềm tin ấy có thể nhìn thấy trong ánh mắt của cụ già khi được trao chìa khóa căn nhà mới; trong nụ cười của đứa trẻ chạy chân trần trên nền xi măng mới khô; trong lời cảm ơn mộc mạc của bà con dành cho những người lính đã ăn ngủ tại chỗ nhiều tuần liền để kịp tiến độ.

Và người viết tin rằng, mai này khi chúng ta bước vào Đại hội XIV, mỗi căn nhà dựng lại hôm nay sẽ là một minh chứng sống động cho sức mạnh văn hóa Việt Nam, sức mạnh của tinh thần đoàn kết, của lòng nhân ái, của ý chí vươn lên, của trách nhiệm với đồng bào mình. Đó là nền tảng mềm nhưng bền chắc, là thứ làm nên bản lĩnh và tầm vóc của một dân tộc không bao giờ khuất phục trước thiên nhiên hay bất kỳ thử thách nào. "Chiến dịch Quang Trung" đã thắp lên một ngọn lửa. Ngọn lửa của hy vọng, của niềm tin, của quyết tâm không để ai bị bỏ lại phía sau. Ngọn lửa ấy đang lan tỏa từ miền Trung, Tây Nguyên đến khắp mọi miền đất nước. Và chúng tôi tin rằng, khi chúng ta giữ được ngọn lửa ấy, đất nước sẽ bước vào chặng đường mới với một sức mạnh mới, sức mạnh được xây dựng từ lòng nhân ái, từ ý chí của cả cộng đồng, và từ những mái nhà đã được dựng lại bằng tất cả tình yêu thương của dân tộc Việt Nam. ■

> *"Chiến dịch Quang Trung" có thể xem là mô hình mẫu: Một chiến dịch khẩn cấp nhưng bước đầu đặt nền móng cho chiến lược dài hạn về thích ứng thiên tai. Nó cho thấy sự linh hoạt của bộ máy, sự đồng lòng của xã hội, sự gắn kết bền chặt giữa Nhà nước và nhân dân, những yếu tố mà bất kỳ quốc gia nào cũng cần khi đối mặt với biến đổi khí hậu. Khi đi giữa những ngôi nhà mới đang được xây cất, cái được lớn nhất của chiến dịch không chỉ là số nhà dựng lên, mà là niềm tin dựng lên.*

Thêm không gian văn hóa nghệ thuật mới tại Nam Sài Gòn

● **TÙNG THƯ**

Đầu tháng 12.2025, Đường Sách Nguyễn Đổng Chi (TP.HCM) tổ chức giới thiệu dự án không gian văn hóa, nghệ thuật, giáo dục mới, đánh dấu bước phát triển trong hệ thống các đường sách của TP.HCM.

Sự kiện đồng thời là lời mời các nhà đầu tư, doanh nghiệp và những người yêu tri thức đồng hành phát triển kinh doanh bền vững và kiến tạo các giá trị nhân văn cho cộng đồng. Dự án dự kiến sẽ khánh thành trong quý I.2026.

Theo BTC, dự án không chỉ mang lại giá trị tinh thần mà còn sở hữu tiềm năng thương mại lớn nhờ khả năng thu hút đông đảo người dân tại khu Nam Sài Gòn. Đây là mô hình kết hợp hài hòa giữa văn hóa và thương mại, hứa hẹn mở ra hướng đi bền vững cho cộng đồng, doanh nghiệp và nhà đầu tư. Mô hình Đường Sách Nguyễn Đổng Chi được thiết kế như một không gian khuyến đọc, vừa thư giãn vừa sáng tạo. Người dân có thể đến để thưởng thức buổi trình diễn nghệ thuật, tham gia lớp học sáng tạo hay tìm một góc yên bình. Dưới tán cây xanh, nghe tiếng nhạc, hít thở không khí tự nhiên và cầm trên tay một cuốn sách, họ tìm lại những giá trị tinh thần mà nhịp sống hiện đại thường làm phai nhạt.

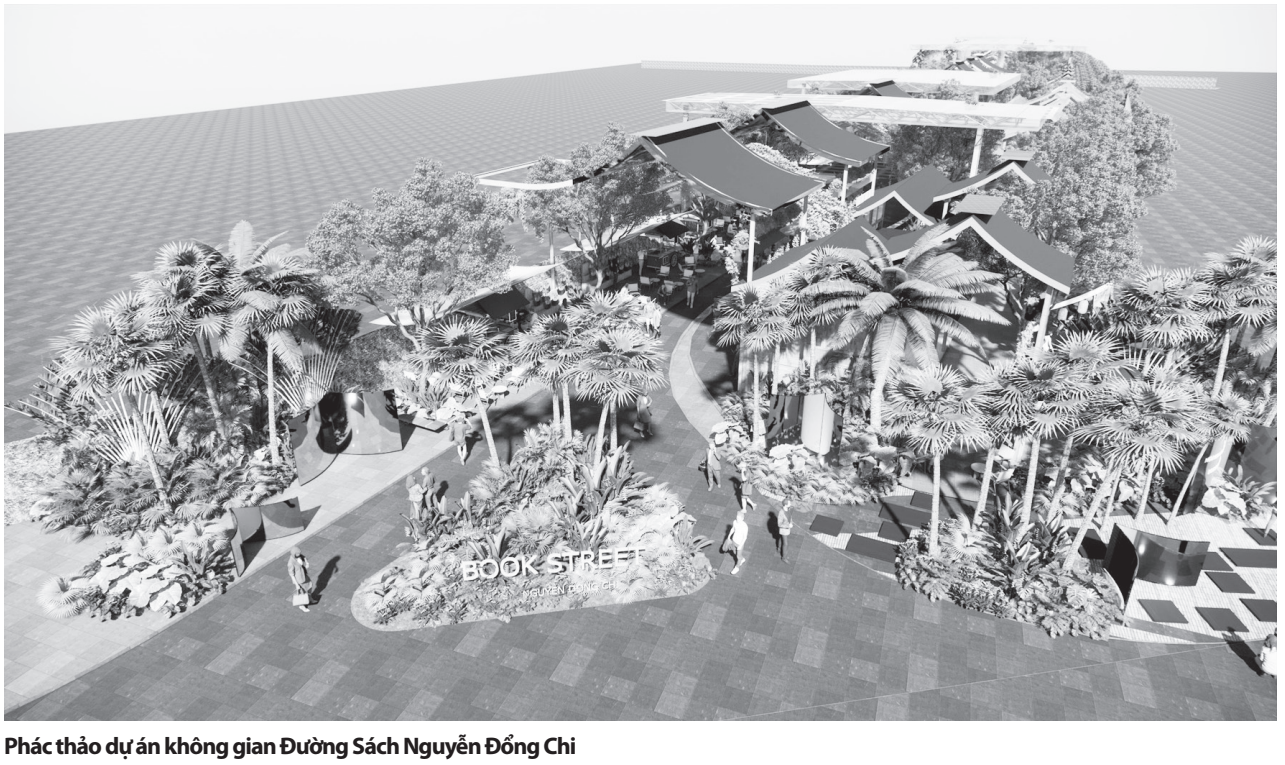
Trước đó, vào tháng 4.2025, UBND quận 7 (cũ) phối hợp Sở VHTT TP.HCM tổ chức lễ khởi công Đường Sách Nguyễn Đổng Chi tại phường Tân Phú. Công trình là dự án tiêu biểu chào mừng 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025). Giám đốc Sở VHTT TP.HCM Trần Thế Thuận nhấn mạnh, dự án đáp ứng mong mỏi của người dân về không gian thưởng lãm các giá trị văn hóa, hiệu quả kinh tế, xã hội, cùng những chương trình và hoạt động gắn với phát triển văn hóa đọc. Đây là công trình văn hóa mang tầm chiến lược, đồng thời là biểu tượng cho khát vọng về một không gian văn hóa mới, nơi dành cho những người yêu sách, tri thức và kết nối cộng đồng.

Đường Sách Nguyễn Đổng Chi được quy hoạch trên trục đường Nguyễn Đổng Chi, từ Nguyễn Văn Linh đến Nguyễn Lương Bằng, với định hướng trở thành không gian văn hóa tích hợp, lan tỏa văn hóa đọc và kết nối cộng đồng trong khu đô thị mới Nam Sài Gòn. Công trình không chỉ trưng bày và mua bán sách mà còn được thiết kế đa chiều với các khu cà phê sách, thư viện thông minh ứng dụng AI, sân chơi thiếu nhi, khu trải nghiệm sách số, không gian triển lãm nghệ thuật, hoạt động biểu diễn ngoài trời, workshop và khu hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo. Sự kết hợp giữa bản sắc văn hóa Việt và công nghệ hiện đại như AI, VR, IoT mang đến trải nghiệm học tập mở và sáng tạo cho cư dân, đặc biệt là giới trẻ và các gia đình.

Dự án còn quảng bá văn hóa, du lịch Việt thông qua các gian hàng đặc sản vùng miền, trưng bày sản phẩm văn hóa, nghệ thuật và tổ chức các lễ hội truyền thống như lễ hội đọc sách quốc tế, lễ hội áo dài, lễ hội ẩm thực ba miền. Đường Sách Nguyễn Đổng Chi hướng tới các giá trị bền vững với thông điệp "Trồng người", "Trồng rừng", góp phần thúc đẩy giáo dục, bảo vệ môi trường và tạo sân chơi lành mạnh, gắn kết cộng đồng thông qua các hoạt động thiện nguyện và chương trình văn hóa định kỳ. Quy mô đầu tư gồm thư viện thông minh ứng dụng AI, khu vực hỗ trợ khởi nghiệp chuyển đổi số, cùng nhiều gian hàng: Không gian sách, trà, cà phê, trải nghiệm văn hóa, du lịch, ẩm thực xanh, sân chơi thiếu nhi, không gian nghệ thuật, biểu diễn và workshop nâng cao đời sống thân - tâm - trí… Hiện TP.HCM đã có ba đường sách đi vào hoạt động gồm Đường Sách Nguyễn Văn Bình (phường Sài Gòn), Đường Sách Thủ Đức (đường Hồ Thị Tư - Thủ Đức) và Đường Sách Bình Tân (nằm trên tuyến đường D5, khu y tế kỹ thuật cao Hoa Lâm, phường Bình Trị Đông B). Khi Đường Sách Nguyễn Đổng Chi hoàn thành, bốn không gian này sẽ tạo thành mạng lưới đường sách trải đều theo bốn hướng Đông - Tây - Nam - Bắc, lan tỏa văn hóa đọc và kết nối cộng đồng.

Tên gọi dự án là lời tri ân GS Nguyễn Đổng Chi (1915-1984), học giả kiệt xuất, nhà nghiên cứu văn hóa dân gian, sử học, khảo cổ học, Hán Nôm học và dân tộc học. Suốt đời ông sưu tầm, bảo tồn truyện cổ dân gian, góp phần gìn giữ kho tàng văn hóa dân tộc. Ông là nhà khoa học bách khoa, tiên phong hiện đại hóa văn học dân gian, mở đường cho nghiên cứu liên ngành, để lại nhiều công trình tiêu biểu. Việc đặt tên Đường Sách theo tên ông không chỉ là sự tưởng nhớ mà còn gửi gắm sứ mệnh lan tỏa tri thức, nuôi dưỡng giá trị văn hóa và phát triển cộng đồng.

Đường Sách Nguyễn Đổng Chi hứa hẹn trở thành điểm đến mang tính chiến lược cho Nam Sài Gòn, đồng thời là minh chứng cho cách tiếp cận mới trong phát triển không gian văn hóa đô thị. Dự án khuyến khích văn hóa đọc, sáng tạo và giáo dục, tạo mô hình bền vững kết hợp thương mại, nghệ thuật và cộng đồng. Khi hoàn thành, nơi đây sẽ là không gian để người dân mọi lứa tuổi tìm thấy niềm vui, học hỏi, giao lưu và trải nghiệm, đồng thời là biểu tượng cho TP.HCM năng động, giàu sức sáng tạo và bản sắc văn hóa, góp phần định hình diện mạo văn hóa - xã hội của Nam Sài Gòn trong những thập niên tới. ■

Phác thảo dự án không gian Đường Sách Nguyễn Đổng Chi

Hà Anh Tuấn mang phim tài liệu chiếu tại rạp

Sau hành trình tại LHP Việt Nam 2025, bộ phim tài liệu âm nhạc *Chân trời rực rỡ* sẽ chính thức được chiếu tại các rạp từ ngày 12.12. Việc đưa một phim tài liệu độc lập ra rạp thể hiện mong muốn mở rộng cuộc đối thoại về bản sắc Việt, tiếp cận thêm nhóm khán giả trẻ đang quan tâm tới các sản phẩm văn hóa có chiều sâu. Ê kíp kỳ vọng bộ phim sẽ khơi gợi những giá trị và kết nối con người lại với nhau trong một thời điểm mà sự sẻ chia và đồng cảm trở nên quan trọng hơn bao giờ hết.

Chân trời rực rỡ hứa hẹn sẽ đưa khán giả vào một câu chuyện sâu sắc về tình yêu nước, quê hương và căn tính Việt, được kể lại qua âm nhạc và những ý tưởng mới lạ, tưởng chừng như đi ngược lại với quan niệm quen thuộc về nguồn cội. Trước khi ra rạp, tại LHP Việt Nam 2025, bộ phim đã được trao giải thưởng của Ban giám khảo hạng mục Phim tài liệu và có tên trong đề cử Thiết kế âm thanh xuất sắc.

H.HẠNH

Ra mắt phim *Bẻ lái cuộc đời* trên nền tảng số

Đạo diễn Đỗ Thanh Sơn, người đã ghi dấu ấn mạnh mẽ với bộ phim *Đi giữa trời rực rỡ*, tiếp tục gây chú ý với dự án phim mới *Bẻ lái cuộc đời*, phát hành trên nền tảng số. Câu chuyện phim xoay quanh Minh, Vy, Linh và Nam - bốn người trẻ gặp nhau ở xóm trọ vùng ven thành phố, tại thời điểm khó khăn nhất của cuộc đời. Giữa những cú vấp đầu đời, họ buộc phải trưởng thành theo cách riêng...

Đạo diễn Đỗ Thanh Sơn chia sẻ ý tưởng phim được lấy từ trải nghiệm cá nhân và quan sát cuộc sống xung quanh. Anh từng chứng kiến nhiều pha "bẻ lái" trong đời thực, như việc bỏ việc để khởi nghiệp hay những người trung niên quyết định làm việc ở nước ngoài..., tất cả đều hướng tới một tương lai tươi sáng hơn. Mỗi tập phim có kết cấu riêng biệt, tạo sự kết nối giữa các nhân vật chính và phụ, góp phần tạo nên một bức tranh tổng thể, trong đó cảm xúc là yếu tố gắn kết câu chuyện. Phim sẽ được phát hành 3 tập/ngày trên nền tảng số từ tháng 12.2025.

B.T

ĐẦU TƯ SÁNG TẠO:

"Chìa khóa" xuất khẩu format gameshow truyền hình

● **ĐÌNH TOÁN**

Trong hơn một thập kỷ qua, truyền hình Việt Nam đã chứng kiến sự bùng nổ của các gameshow giải trí, nhưng phần lớn các chương trình đều dựa vào format mua bản quyền từ nước ngoài. Mặc dù việc này giúp đảm bảo tỷ suất người xem, nhưng cũng tạo ra một sự lệch pha trong sáng tạo nội địa.

Để thay đổi tình hình, các đơn vị sản xuất trong nước cần đầu tư mạnh mẽ vào sáng tạo, phát triển những format mang đậm dấu ấn Việt Nam, không chỉ phục vụ thị trường trong nước mà còn có khả năng cạnh tranh và xuất khẩu ra thế giới.

Chọn mua bản quyền gameshow nước ngoài là hướng đi an toàn được nhiều nhà đài, đơn vị sản xuất lựa chọn
Ảnh: RUNNING MAN VIETNAM

Áp lực về tỷ suất người xem

Mỗi khi xem gameshow, điều dễ nhận thấy là hầu hết các chương trình ăn khách từ trước đến nay đều mang dấu ấn từ việc mua format quốc tế. Ví dụ như *Giọng hát Việt* được chuyển thể từ phiên bản gốc của Hà Lan *Người ấy là ai?* (phiên bản Việt của một format Thái Lan); *Running Man Vietnam* mua bản quyền từ Hàn Quốc; *Ai là triệu phú* với format gốc từ *Who Wants to Be a Millionaire?* của Anh. Một trường hợp hiếm hoi xuất khẩu thành công format Việt là show thực tế *Cơ hội cho ai - Whose Chance?* hợp tác với một công ty truyền thông của Thổ Nhĩ Kỳ...

Việc mua bản quyền giúp các đài truyền hình giảm bớt rủi ro về tỷ suất người xem (rating), vì các chương trình này đã chứng minh sức hút tại nhiều quốc gia. Tuy nhiên, chính sự an toàn này lại thể hiện sự thiếu hụt trong sáng tạo nội sinh của thị trường gameshow Việt Nam. Sự lệch pha và mất cân đối giữa nhập khẩu và xuất khẩu format truyền hình đến từ nhiều nguyên nhân, trong đó chi phí đầu tư cho sáng tạo một chương trình hoàn toàn mới là yếu tố quan trọng hàng đầu.

Quá trình hoàn thiện ý tưởng và thử nghiệm để đảm bảo tính hấp dẫn đòi hỏi đội ngũ sản xuất phải có kinh nghiệm chuyên sâu, hệ thống nghiên cứu thị trường bài bản và khả năng chấp nhận rủi ro. Trong khi đó, việc mua format sẵn giúp tiết kiệm thời gian và bảo đảm chất lượng nhờ vào "công thức" thành công đã được kiểm chứng. Bên cạnh đó, các nhà đài và đơn vị sản xuất trong nước luôn chịu áp lực lớn từ yếu tố quảng cáo và rating, khiến họ ưu tiên chọn giải pháp an toàn để thu hút khán giả nhanh chóng. Điều này khiến ê kíp sản xuất thường xuyên bị áp lực trong việc ra mắt các chương trình liên tục, ít có thời gian để đầu tư cho các format nội địa.

"Cơ hội cho ai - Whose chance?" là chương trình hiếm hoi của Việt Nam được đối tác nước ngoài mua format **Ảnh: NSX**

Cầu nối đưa format gameshow Việt "vươn khơi"

Việc mua bản quyền format gameshow nước ngoài không phải là điều tiêu cực, thậm chí còn làm đa dạng lựa chọn của khán giả truyền hình. Tuy nhiên, bên cạnh sự "tiện lợi", việc quá phụ thuộc vào bản quyền gameshow giải trí nước ngoài đang tạo ra không ít thách thức cho nhà đài và đơn vị sản xuất. Sự phụ thuộc này, nếu kéo dài, có thể khiến đội ngũ sáng tạo trong nước thiếu động lực, làm chậm quá trình phát triển những format nội địa có khả năng cạnh tranh và xuất khẩu. Thêm vào đó, chi phí mua bản quyền cao tạo ra áp lực tài chính lớn cho các đài và doanh nghiệp truyền hình, trong khi hiệu quả đôi khi không như kỳ vọng.

Việc tiếp tục sử dụng "công thức" có sẵn cũng khiến thị trường giải trí trở nên đơn điệu, thiếu bản sắc và khó xây dựng thương hiệu cho các chương trình mang đậm dấu ấn Việt Nam. Đây là thách thức lớn đòi hỏi ngành truyền hình phải thay đổi tư duy và đầu tư mạnh mẽ hơn vào sáng tạo. Quan trọng hơn, nếu không đầu tư vào sáng tạo, Việt Nam sẽ bỏ lỡ cơ hội xuất khẩu văn hóa thông qua các sản phẩm truyền hình, một lĩnh vực mà nhiều quốc gia châu Á như Hàn Quốc, Nhật Bản và Thái Lan đã rất thành công.

Trong bối cảnh ngành công nghiệp sáng tạo phát triển mạnh và nhu cầu tìm kiếm nội dung mới trên toàn cầu ngày càng tăng, chúng ta hoàn toàn có thể đảo ngược tình thế để trở thành nước xuất khẩu format gameshow truyền hình bằng các giải pháp hệ thống, chiến lược và thực tiễn. Đầu tư mạnh vào nghiên cứu thị hiếu khán giả sẽ tạo nền tảng cho sáng tạo. Việt Nam cần có các công cụ phân tích dữ liệu chuyên sâu, hợp tác giữa nhà đài, hãng sản xuất và doanh nghiệp công nghệ để tạo ra những nghiên cứu có tính phổ quát, từ đó tạo ra những format dễ thích ứng với nhiều quốc gia.

Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh nguồn lực tài chính và có thể xây dựng quỹ hỗ trợ xuất khẩu format gameshow Việt. Việc thành lập quỹ chuyên biệt sẽ nâng cao năng lực sản xuất và giúp các sản phẩm truyền hình Việt Nam vươn ra thế giới. Tăng cường liên kết giữa các đài truyền hình, công ty sản xuất và cơ sở đào tạo để hình thành chuỗi nghiên cứu - phát triển format chuyên nghiệp cũng là yếu tố quan trọng. Khi nhân lực được đào tạo bài bản về biên tập, thiết kế trò chơi và quản trị chương trình, khả năng tạo ra format độc đáo sẽ cao hơn. Mô hình liên kết này giúp chia sẻ chi phí thử nghiệm, mở rộng không gian sáng tạo và nâng cao chất lượng sản phẩm.

Một giải pháp chiến lược khác là thúc đẩy hợp tác quốc tế ngay từ giai đoạn phát triển ý tưởng. Thay vì tạo format hoàn toàn trong nước rồi chào bán, các đơn vị có thể liên kết với các hãng sản xuất hoặc nhà phân phối quốc tế để cùng thiết kế format phù hợp với thị trường toàn cầu. Điều này không chỉ giảm rủi ro mà còn tận dụng mạng lưới phân phối sẵn có, tăng khả năng format Việt Nam được mua bản quyền. ■

"NỖI BUỒN CHIẾN TRANH":

Tầm vóc của một tác phẩm Việt Nam trên bản đồ văn chương thế giới

● **HÀ AN**

Trong danh sách 50 tác phẩm văn học, nghệ thuật tiêu biểu giai đoạn 1975-2025, *Nỗi buồn chiến tranh* của Bảo Ninh nổi lên như một dấu mốc đặc biệt. Ghi dấu bằng nghệ thuật vượt thời gian và giọng văn dũng cảm đối diện sự thật, cuốn tiểu thuyết đã tạo nên sức lan tỏa hiếm có khi vượt ra khỏi biên giới, chạm đến độc giả toàn cầu suốt hơn ba thập kỷ qua. Việc tác phẩm được vinh danh một lần nữa khẳng định vị trí trong lịch sử văn học hậu chiến Việt Nam - như một tiếng nói nhân văn, trung thực và đầy sức nặng về số phận con người sau chiến tranh.

Lễ Công bố bình chọn "50 tác phẩm văn học, nghệ thuật biểu diễn Việt Nam tiêu biểu, xuất sắc sau ngày đất nước thống nhất (1975-2025)" và Phát động sáng tác các tác phẩm "Sống mãi với thời gian" giai đoạn 2026-2030 là sự kiện đặc biệt hướng tới kỷ niệm 100 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam và 85 năm Quốc khánh nước CHXHCN Việt Nam. Không chỉ mang ý nghĩa nghề nghiệp, đây còn là hoạt động có tính chiến lược, khẳng định định hướng phát triển văn hóa - nghệ thuật trong thời kỳ hội nhập.

Từ hơn nửa thế kỷ sáng tác phong phú, Hội đồng chuyên môn đã tuyển chọn 14 tác phẩm văn học, 18 tác phẩm sân khấu, 12 tác phẩm âm nhạc và 6 tác phẩm múa - tạo nên một panorama sinh động của văn hóa nghệ thuật Việt Nam đương đại. Trong số đó, *Nỗi buồn chiến tranh* của nhà văn Bảo Ninh được vinh danh như một trong những dấu mốc nổi bật nhất...

Tác phẩm "Nỗi buồn chiến tranh" của nhà văn Bảo Ninh

Một tác phẩm đặc biệt trong dòng chảy văn học hậu chiến

"*Nỗi buồn chiến tranh* là tác phẩm hay nhất về chiến tranh!", đạo diễn Nguyễn Khải Hưng khẳng định sau khi đọc cuốn sách ở ba thời điểm khác nhau của cuộc đời. Trên trang cá nhân, ông viết: "Viết chạm đến trái tim. Không hời hợt. Rút gan ruột mới viết thế được".

Ra đời năm 1987 và xuất bản lần đầu tại Việt Nam năm 1990, *Nỗi buồn chiến tranh* - ban đầu mang tên *Thân phận của tình yêu* - đã tạo nên một chấn động trong đời sống văn học. Thay vì ca ngợi chiến thắng theo giọng sử thi quen thuộc, tác phẩm lựa chọn đi sâu vào nỗi đau âm ỉ, những ám ảnh và vết thương tinh thần của người lính thời hậu chiến.

Nhân vật trung tâm Kiên - trinh sát của Sư đoàn 24 - trở về đời thường với "cái đầu đầy tiếng vọng của quá khứ". Việc viết lại ký ức trở thành hành trình tự cứu mình khỏi bóng tối và những mất mát. Bảo Ninh sử dụng cấu trúc phi tuyến, đan xen thời gian, hồi ức và hiện tại, tạo nên một dòng chảy nội tâm hỗn độn nhưng chân thực đến trần trụi.

Tác phẩm đặt ra câu hỏi ám ảnh về "sống sót" - rằng đôi khi, cái giá của việc sống sót còn đau đớn hơn cái chết. Kiên trở về, nhưng không thoát khỏi chiến tranh; anh chìm trong cô độc, rượu và hồi ức, như mắc kẹt giữa hai thế giới. Chính điểm nhìn nhân bản ấy khiến tác phẩm trở thành tiếng nói sâu sắc về chấn thương tâm lý thời hậu chiến, điều văn học Việt Nam lúc bấy giờ ít khai thác.

Không chỉ viết về cái chết và nỗi đau, Bảo Ninh còn viết rất đẹp về tình yêu Kiên - Phương, một tình yêu bị chiến tranh bào mòn đến mức không thể cứu vãn, dù vẫn còn thương nhớ. Trong tác phẩm, tình yêu không phải liệu pháp cứu rỗi, mà là miền ký ức càng đẹp càng khiến vết thương thêm sâu. Sự thẳng thắn, nhân bản và giọng văn giàu tự sự đã đưa *Nỗi buồn chiến tranh* trở thành một trong những tiểu thuyết mở đường cho văn học hậu chiến Việt Nam.

Nhắc đến những tranh luận quanh tác phẩm, nhiều nhà văn cho rằng đó là điều bình thường: Văn học phải có quyền khác biệt, và mỗi tác phẩm là một góc nhìn cá nhân, không phải bản tổng kết lịch sử. Không thể lấy một quan điểm - dù từ bất kỳ ai - để đại diện cho tất cả những người từng đi qua chiến tranh. Nhà văn Phạm Ngọc Tiến chia sẻ: "Tôi chỉ có thể nói: Hãy sống và viết được như Bảo Ninh. Thế thôi. Đây là một tác phẩm hay, rất hay… Nhà văn Bảo Ninh cần được tôn trọng và tôn vinh".

Chính những đánh giá ấy càng làm nổi bật giá trị nhân văn cốt lõi của tác phẩm: *Chiến tranh không có bên thắng. Nó chỉ để lại nỗi đau cho tất cả!*

Sức lan tỏa quốc tế hiếm có trong văn học nước nhà

Từ năm 1993, *Nỗi buồn chiến tranh* bắt đầu hành trình hội nhập thế giới với bản tiếng Anh *The Sorrow of War* (do Frank Palmos, Võ Thị Băng Thanh và Phan Thanh Hảo chuyển ngữ). Tác phẩm nhanh chóng nhận được sự đón nhận rộng rãi của bạn đọc quốc tế. Đến năm 2011, cuốn sách đã xuất bản tại 18 quốc gia; đến năm 2019, con số này tăng lên 20 ngôn ngữ - 20 quốc gia, kèm theo 7 giải thưởng và đề cử văn học tại 6 nước, cùng hơn 100 bài bình luận chuyên môn.

Tại Hàn Quốc, *Nỗi buồn chiến tranh* đặc biệt được yêu mến. Ban đầu được dịch qua bản tiếng Anh, đến năm 2012, dịch giả Ha Jae Hong mới chuyển ngữ trực tiếp từ tiếng Việt. Tại đây, Bảo Ninh được trao Giải thưởng Simhun (2016) và Giải thưởng Văn học châu Á lần thứ 2 (2018) - trở thành tác giả duy nhất được vinh danh trong năm đó. Tác phẩm cũng được dịch và xuất bản tại Nhật Bản, Trung Quốc, Iran… Ngày 26.2.2012, bản tiếng Farsi ra mắt tại Iran với 2.000 bản in; đến tháng 3.2019, bản dịch tiếng Trung với tên *Chiến tranh ai ca* tiếp tục được phát hành, mở rộng sức sống của tác phẩm trong không gian văn hóa Đông Á. Hiếm có tác phẩm văn học Việt Nam nào đạt được tầm ảnh hưởng bền bỉ và rộng lớn như vậy.

Nhà văn Trần Thị Trường chia sẻ: "Tôi thích Bảo Ninh ở chỗ ông ít nói. Và rất hiền. Thi thoảng nói thì gây cười, vì rất hóm. Nhưng không nói ẩu bao giờ, dù là không phải khi bị phỏng vấn. Tóm lại ông hiền nhưng nghiêm túc, câu chữ rất chọn lựa, sắc sảo. Có lần gặp gỡ cựu binh Mỹ, người ta (những người đã đọc *Nỗi buồn chiến tranh*) hỏi, nếu giáp lá cà với chúng tôi ông bắn chứ? Bảo Ninh, ngọ ngoạy cái vai, tay vuốt cằm: He he, các ông nghĩ sao? Không bắn thì để các ông bắn à? Sống chết đấy. Bắn chứ… Nhưng đừng để bao giờ xảy ra nữa, chiến tranh ấy".

Từ góc nhìn chuyên môn, nữ nhà văn nhận định: Với một cấu trúc phi tuyến, giọng văn giàu cảm xúc và một cái nhìn thẳng thắn về sự thật khốc liệt, *Nỗi buồn chiến tranh* là lời nhắc rằng chiến tranh không chỉ kết thúc khi tiếng súng ngừng, mà còn kéo dài rất lâu trong ký ức những người sống sót. Và đôi khi, viết - như Kiên - là cách duy nhất để không bị nhấn chìm trong nỗi buồn ấy.

Vì sao *Nỗi buồn chiến tranh* xứng đáng nằm trong 50 tác phẩm tiêu biểu?

Trong tổng kết 50 năm văn học nghệ thuật Việt Nam, việc *Nỗi buồn chiến tranh* được vinh danh trong top 50 vừa là sự ghi nhận một thành tựu nghệ thuật, vừa khẳng định một tư tưởng văn hóa quan trọng: Văn học phải dũng cảm đối diện sự thật và nỗi đau của con người. Tác phẩm xứng đáng được tôn vinh nhờ những giá trị đặc sắc sau:

Thứ nhất, giá trị nghệ thuật vượt thời gian. Cấu trúc phi tuyến, giọng văn giàu tự sự, cùng cách tiếp cận chiến tranh không né tránh hiện thực đã tạo nên một bước đột phá trong văn học Việt Nam giai đoạn hậu chiến. Tác phẩm mở ra một lối viết mới, cho phép đi sâu vào nội tâm, ám ảnh và cơ chế ký ức của người lính trở về sau chiến tranh.

Thứ hai, chiều sâu nhân văn mạnh mẽ. *Nỗi buồn chiến tranh* đặt ra câu hỏi về "cái giá của sự sống sót", về những vết thương tâm lý theo người lính cả đời - điều văn học trước đó ít khi khai thác trực diện. Tác phẩm chạm vào điểm chung của mọi thân phận trong chiến tranh: Sự mất mát, ám ảnh và những tổn thương không dễ nguôi.

Thứ ba, sức lan tỏa quốc tế hiếm có. Với hơn 20 bản dịch, nhiều giải thưởng quốc tế và hàng trăm bài bình luận từ giới phê bình toàn cầu, đây là một trong số rất ít tác phẩm văn học Việt Nam tạo được dấu ấn bền vững trên văn đàn thế giới. Sức sống quốc tế của tác phẩm góp phần định vị giá trị văn chương Việt Nam trong dòng chảy văn học đương đại.

Thứ tư, sự trung thực của người viết. Bảo Ninh không "tô son" cho chiến tranh, cũng không né tránh những góc khuất của con người. Chính sự thẳng thắn ấy tạo nên sức mạnh cảm xúc, khiến cuốn tiểu thuyết chạm đến độc giả từ nhiều nền văn hóa khác nhau.

Nhà thơ Trần Đăng Khoa từng nhận xét: "Cuốn sách hay. Giàu chủ nghĩa nhân đạo. Nhiều nước đánh giá rất cao. Lâu lắm Việt Nam mới có những tiểu thuyết chiến tranh đặc sắc như: *Đất trắng, Chim én bay, Miền hoang, Mưa đỏ, Một thời chinh chiến và Nỗi buồn chiến tranh*". Có thể mượn lời ông để khép lại: *Nỗi buồn chiến tranh* là cột mốc quan trọng - nơi văn học Việt Nam bước ra khỏi lối nhìn một chiều, để nói về chiến tranh bằng tất cả sự chân thật, nhân bản và lòng trắc ẩn dành cho con người! ■

KHÁM PHÁ HỘI AN NHÂN DỊP KỶ NIỆM 26 NĂM ĐƯỢC UNESCO CÔNG NHẬN:

Chạm vào di sản

● **KHÁNH CHI**

Nhân dịp kỷ niệm 26 năm Hội An được UNESCO công nhận là Di sản Văn hóa Thế giới (4.12.1999 - 4.12.2025), hành trình "Chạm vào di sản" tại 4 bảo tàng chuyên đề trong khu phố cổ Hội An đã mang lại cho du khách những trải nghiệm đặc biệt. Chương trình là một phần trong chuỗi hoạt động chào mừng Ngày Di sản Văn hóa Việt Nam (23.11), khẳng định vai trò của Hội An như một đô thị di sản sáng tạo của thế giới.

Mỗi bảo tàng trong hành trình này đã giúp du khách hiểu sâu hơn về các nghề truyền thống, nếp sống và văn hóa Hội An xưa, mang lại những trải nghiệm thực tế, nơi ai cũng có thể hòa mình và sáng tạo trong không gian di sản sống động nơi phố Hội.

Du khách tham gia tuyến tham quan chuyên đề "Hành trình trải nghiệm - Chạm vào di sản"

Không gian di sản "sống"

Hành trình đã đưa du khách khám phá 4 bảo tàng nổi tiếng nằm trong lòng phố cổ Hội An: Bảo tàng Nghề Y truyền thống, Bảo tàng Văn hóa Dân gian, Bảo tàng Gốm sứ Mậu dịch và Bảo tàng Thổ sản. Không chỉ đơn thuần ngắm nhìn và lắng nghe, du khách được "chạm vào di sản" theo cách rất riêng, từ đó hiểu sâu hơn về Hội An - đô thị di sản sáng tạo của thế giới. Mỗi không gian bảo tàng mang đến một câu chuyện, một mảnh ký ức xưa cũ, giúp du khách trải nghiệm hành trình qua các hoạt động đa dạng, tương tác và hòa mình trong không gian phục dựng đời sống xưa, các nghề truyền thống như làm gốm, nghề y, các trò chơi dân gian và thưởng thức những món quà quê, tất cả đều gợi mở nhiều cung bậc cảm xúc mới mẻ.

Tại mỗi điểm đến, du khách sẽ được hòa mình vào không gian của đời sống nơi phố cổ, kết nối theo những cách khác nhau để hiểu rõ hơn về hoạt động văn hóa, nghề truyền thống, nếp sống của Hội An xưa và nay, mở ra trong nhiều chiều kích đa dạng.

Tại Bảo tàng Nghề Y truyền thống, du khách sẽ "chạm" đến "hơi thở của những vị thuốc" qua các trải nghiệm thú vị như ngâm chân thảo mộc, bắt mạch, thưởng thức trà... Đây là cơ hội để du khách bước vào thế giới y học truyền thống, tham gia vào các hoạt động khám phá tri thức dân gian trong đời sống người dân phố Hội.

Hành trình "Sống như người xưa" tại Bảo tàng Văn hóa Dân gian cho phép du khách tham gia vào các hoạt động như thư pháp, trò chơi dân gian cờ gánh, ô làng, làm bánh thuẫn... Không gian Hội An với những nếp sinh hoạt xưa được tái hiện sinh động, giúp du khách sống lại những ngày tháng an hòa, dung dị trong quá khứ.

Tại Bảo tàng Thổ sản, du khách sẽ hòa mình vào "Hồn quê trong từng sản vật" qua phiên chợ xưa, thử làm mứt dừa và thưởng thức các đặc sản địa phương. Đây là cơ hội để cảm nhận tinh thần mộc mạc, gần gũi của đời sống dân dã.

Tại Bảo tàng Gốm sứ Mậu dịch, du khách sẽ "chạm" vào câu chuyện nghề truyền thống qua chủ đề "Đất và lửa: Chuyện kể nghìn năm", thử làm thợ gốm và thưởng lãm những sáng tạo từ đất nung. Câu chuyện về đất và lửa gắn liền với nghề làm gốm truyền thống sẽ được kể lại, mời du khách tham gia và từ đó hiểu thêm về con đường giao thương gốm sứ của thương cảng phố Hội.

Phát huy giá trị bảo tàng chuyên đề

Chuỗi sự kiện "Chạm vào di sản" là lời mời để mỗi du khách không chỉ nhìn thấy, mà còn cảm nhận, sống và yêu thương Hội An theo cách thật sâu sắc. Đây là điểm nhấn đặc biệt trong các hoạt động kỷ niệm 26 năm Hội An được UNESCO công nhận là Di sản Văn hóa Thế giới. Hành trình hơn hai thập kỷ được cộng đồng quốc tế ghi nhận như một cột mốc tự hào, chứng minh sự bền bỉ gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa, kiến trúc và nếp sống của Hội An qua bao thế hệ.

Với hành trình này, Hội An tiếp tục khẳng định giá trị của một đô thị di sản sáng tạo qua các trải nghiệm đa dạng và chân thật, mở ra cơ hội để du khách vừa khám phá, quan sát, vừa hòa mình, tương tác và sáng tạo. Mỗi điểm đến là một cánh cửa để du khách "chạm" vào lịch sử, văn hóa và nhịp sống của phố Hội xưa và nay.

Suốt hơn một phần tư thế kỷ, cộng đồng địa phương, nghệ nhân và những người làm văn hóa đã không ngừng gìn giữ và phục hồi di sản, thổi vào từng không gian sức sống mới. Hành trình này tiếp tục khẳng định giá trị độc đáo của Hội An trên bản đồ di sản thế giới và trong trái tim mỗi người tìm đến. Chương trình cũng như một lời tri ân gửi đến cộng đồng và những người luôn đồng hành cùng di sản.

Anh Jeff Harris và nhóm bạn đến từ Australia rất hào hứng khi trải nghiệm hành trình khám phá các bảo tàng. Dành 7 ngày ở đây, họ cho biết sẽ quay lại để tiếp tục khám phá nhiều câu chuyện thú vị về Hội An qua những hiện vật, hình ảnh trưng bày và các hoạt động trải nghiệm tại các bảo tàng.

Hành trình "Chạm vào di sản" cũng đã kết nối các bảo tàng chuyên đề trong khu phố cổ, phát huy giá trị và gắn kết chặt chẽ giữa bảo tàng và di tích trong đời sống văn hóa cộng đồng. Trung tâm Bảo tồn Di sản Văn hóa thế giới Hội An chú trọng thiết lập và kết nối theo hướng chuyên đề để phát huy giá trị và ý nghĩa của từng bảo tàng, tạo thành một lộ trình tham quan liên hoàn, mang đến cho du khách những trải nghiệm văn hóa đa dạng.

Bên cạnh đó, Hội An không ngừng đầu tư nâng cấp và đổi mới cách thức trưng bày, kết hợp ngắn hạn, dài hạn, tĩnh và động, sử dụng công nghệ số, lồng ghép với tương tác và trải nghiệm, xây dựng điểm đến du lịch xanh... Các hoạt động này góp phần thu hút nhiều đối tượng du khách, kết nối di sản với cộng đồng và tăng tính tương tác với công chúng. ■

Trao 115 giải thưởng sáng tác, quảng bá tác phẩm học tập và làm theo lời Bác

Tối qua 4.12, tại Nhà hát Đài Phát thanh và Truyền hình TP.HCM, Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy TP.HCM đã tổ chức Lễ trao Giải thưởng sáng tác, quảng bá tác phẩm văn học, nghệ thuật, báo chí về chủ đề "Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh" đợt II, giai đoạn 2021-2025.

Giải thưởng đợt II được phát động từ tháng 6.2023, tiếp nhận 314 hồ sơ dự thi ở nhiều thể loại như văn học, âm nhạc, sân khấu, điện ảnh, mỹ thuật, múa, kiến trúc, báo chí và xuất bản. Trong đó, 153 tác phẩm thuộc khối chuyên nghiệp và 128 tác phẩm thuộc khối phong trào.

Hội đồng Chung khảo đã chấm chọn độc lập và khách quan theo từng lĩnh vực. Kết quả, BTC trao tổng cộng 115 giải thưởng. Ở khối chuyên nghiệp có 6 giải A, 13 giải B, 19 giải C, 12 giải Khuyến khích; giải quảng bá gồm 14 tập thể và 16 cá nhân. Khối phong trào có 4 giải A, 7 giải B, 9 giải C và 15 giải Khuyến khích. Tại Lễ trao giải, BTC cũng vinh danh 12 tác phẩm đạt Giải thưởng Sáng tác, quảng bá tác phẩm văn học, nghệ thuật, báo chí chủ đề "Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh" đợt II, giai đoạn 2021-2025 do Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương tổ chức, gồm: 2 giải Quảng bá, 2 giải B, 4 giải C và 4 giải Khuyến khích.

Theo đánh giá của Hội đồng Chung khảo, nhiều tác phẩm dự thi có chiều sâu tư tưởng, bám sát thực tiễn và phản ánh sinh động hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng như những tấm gương tiêu biểu trong học tập, làm theo lời Bác. Không ít tác phẩm còn thể hiện sự đổi mới trong cách thể hiện, giàu tính nhân văn, góp phần lan tỏa phong trào thi đua yêu nước và xây dựng đời sống văn hóa lành mạnh.

Giải thưởng tiếp tục khẳng định vai trò quan trọng của văn học, nghệ thuật, báo chí trong việc bồi đắp giá trị văn hóa, đạo đức và mở rộng Không gian văn hóa Hồ Chí Minh trong cộng đồng.

ANH HUY

CHỨC NĂNG ĐIỀU TIẾT CỦA VĂN HÓA TRONG SỰ VẬN ĐỘNG VÀ PHÁT TRIỂN XÃ HỘI HIỆN ĐẠI

Bài 4: Từ giá trị đến chuẩn mực văn hóa trong xã hội đương đại

● GS.TS ĐINH XUÂN DŨNG

Giá trị và chuẩn mực văn hóa là hai phạm trù có quan hệ biện chứng. Từ giá trị chung, để gắn với nhu cầu của thực tiễn, con người xây dựng cho mình những chuẩn mực văn hóa cụ thể, rõ ràng. Vì vậy, hai phạm trù đó không đồng nhất, giá trị văn hóa do con người tổng kết nên đều được cụ thể hóa bằng các thước đo của chuẩn mực văn hóa theo bậc thang của chúng.

Do đó, chuẩn mực là cái được chọn làm căn cứ để đối chiếu, đánh giá, để dựa theo đó mà con người làm cho đúng và đồng thời được chọn làm mẫu để đo lường. Chuẩn mực là sự cụ thể hóa các giá trị và cũng là cách xếp thứ tự các giá trị phù hợp với đối tượng, làm cơ sở đánh giá chất lượng và trình độ văn hóa của đối tượng đó.

Từ kinh nghiệm đến thực tiễn

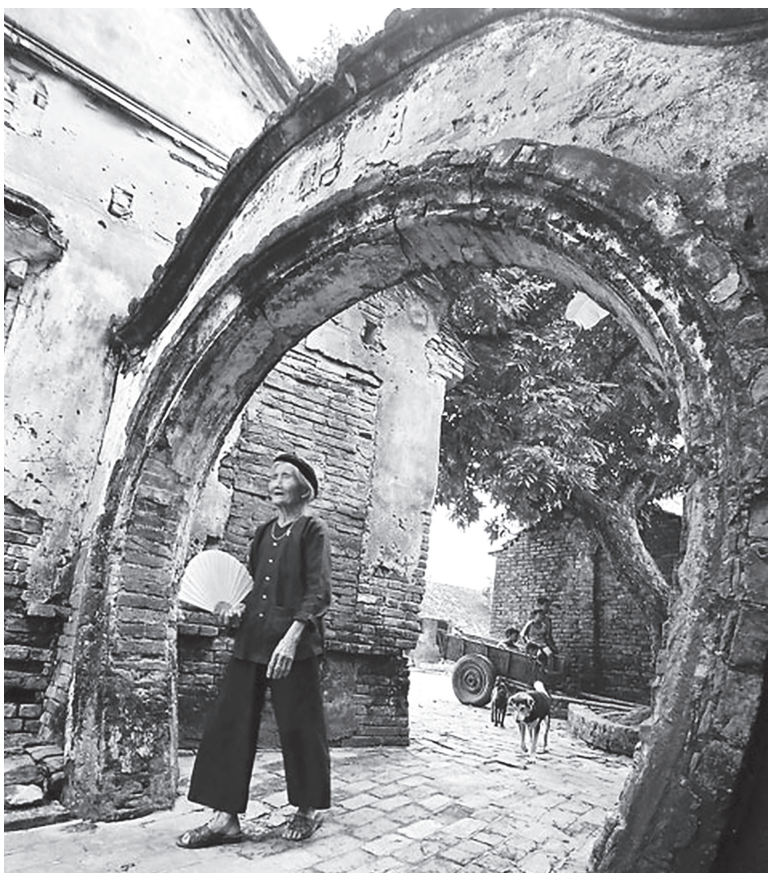
Cần phải xây dựng chuẩn mực văn hóa cho các đối tượng cụ thể trên cơ sở xác định các chuẩn mực cơ bản, như: Chuẩn mực văn hóa chính trị, chuẩn mực văn hóa đạo đức, chuẩn mực văn hóa thẩm mỹ... Khi các chuẩn mực này được cụ thể hóa cho các đối tượng sẽ trở thành *năng lực tự điều tiết* trong cuộc sống của con người. Điều này làm cho các chuẩn mực văn hóa vừa hỗ trợ cho pháp luật, vừa có sức cảm hóa, điều chỉnh một cách tự giác và tác động đến các vấn đề đặt ra trong cuộc sống mà pháp luật chưa đủ sức bao quát.

Xin nêu một kinh nghiệm của cha ông trong quá khứ để thấy sức mạnh điều tiết xã hội của văn hóa. Đó là các *hương ước của làng* ở nông thôn Việt Nam xưa kia mà trong đó phần lớn đã trở thành những chuẩn mực văn hóa được cộng đồng tự nguyện chấp hành, nhiều hương ước đã thực sự trở thành *hệ điều tiết quan trọng* trong nhiều mặt của đời sống nông thôn. Từ kinh nghiệm đáng quý đó, chọn lọc những chuẩn mực văn hóa tốt đẹp và phù hợp với cuộc sống đương đại, trong quá trình xây dựng nông thôn mới ở nước ta những năm qua, các bộ hương ước, quy ước mới đã ra đời và được vận hành trong điều kiện mới. Hương ước đó không trái với pháp luật, "có mặt" và được sử dụng ở những trường hợp mà pháp luật chưa với tới hoặc vượt ra ngoài khuôn khổ của pháp luật. Hương ước luôn là những chuẩn mực để "hóa giải" những va chạm, thậm chí mâu thuẫn, xung đột xảy ra. *Sự hóa giải đó chính là năng lực điều tiết xã hội bằng văn hóa*. Sự xuất hiện và hoạt động có hiệu quả của các "tổ hòa giải" ở một số vùng nông thôn, phải chăng, là kết quả của sự vận dụng đồng thời cả các quy định của pháp luật và các điều khoản trong hương ước, nhưng *chiều sâu và tính bền vững của kết quả hòa giải, điều tiết* đó thuộc về các *chuẩn mực văn hóa trong hương ước* đã được cộng đồng tự nguyện, dân chủ thông qua.

Như vậy, có thể xác định rằng, điều quan trọng hàng đầu là phải nuôi dưỡng, giáo dục, xây đắp trong con người, trong cộng đồng nhận thức được những giá trị và chuẩn mực văn hóa để họ *tự định hướng, tự điều tiết* mọi suy nghĩ, ứng xử và hành vi một cách tự giác. Đó là một đặc trưng nổi bật và quan trọng của chức năng điều tiết xã hội của văn hóa. Điều đó hoàn toàn ngược lại với xu hướng sử dụng quyền lực và sự áp đặt. Có một thời chúng ta đã dùng quyền lực và ý chí luận để áp đặt tư tưởng và lối sống, nếp sống văn hóa, thậm chí can thiệp một cách thô bạo vào những sở thích, những sinh hoạt văn hóa cá nhân, làm cho con người cảm thấy bị gò bó, hạn chế tự do phát triển, sáng tạo, làm cho không ít người phản ứng, hoặc ngấm ngầm hoặc công khai. Văn hóa không chấp nhận sự áp đặt bằng quyền lực. Quyền lực chỉ để khống chế những kẻ phản văn hóa, nhưng quyền lực không tạo ra được các giá trị và chuẩn mực văn hóa trong nhân cách. Vì vậy, nhiều lần, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhấn mạnh làm sao cho văn hóa thấm sâu vào tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội. Văn hóa phải loại trừ tham nhũng, lười biếng, phù hoa xa xỉ (Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.1, tr.XXVI).

Để quyết liệt chống tham nhũng phải dùng sức mạnh của pháp luật để "đốt lò", điều đó là cực kỳ cần thiết, song để "loại trừ" tham nhũng, phải cần đến sức mạnh văn hóa để con người có năng lực tự thân kiềm chế lòng tham, biết dừng lại giữa ranh giới của đẹp và xấu, thiện và ác, có lương tâm và vô lương tâm, biết đủ (tri túc) và lòng tham lam... Toàn bộ quá trình đó diễn ra trong nhận thức, tình cảm, định hướng hành động của con người. Đó chính là sự điều tiết của các giá trị và chuẩn mực văn hóa trong con người. Xét đến cùng, không làm được điều đó, không thể "loại trừ" được gốc rễ tạo nên tham nhũng.

Để làm rõ hơn vấn đề này, xin trích dẫn một luận điểm rất sâu sắc của V.I. Lênin. Khi chỉ ra những yếu kém trong bộ máy nhà nước Xôviết sau Cách mạng Tháng Mười (năm 1917), Lênin cho rằng "rất tồi tệ" và suy nghĩ "xem nên khắc phục như thế nào", Người khẳng định: "Chỉ có cái gì đã ăn sâu vào đời sống văn hóa, vào phong tục, tập quán, mới có thể coi là đã được thực hiện" (V.I. Lênin: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2006, t.45, tr.443). Phải chăng, chúng ta thường dừng lại ở những kết luận, những định hướng về mặt chính trị, kinh tế, xã hội... coi đó là điểm cuối cùng của tư duy, song chưa nghĩ tới phải làm gì, làm như thế nào để *chuyển nó vào các giá trị văn hóa*, "ăn sâu vào đời sống văn hóa". Từ vi mô đến vĩ mô, nhiều việc chúng ta làm giữa chừng hoặc bỏ dở, hoặc vội coi là đã hoàn thành, có lẽ bắt nguồn từ nguyên nhân sâu xa trên, điều mà V.I. Lênin đã phát hiện ra từ cách đây khoảng 100 năm.

Cổng làng La Phù (Hoài Đức, Hà Nội) Ảnh: INTERNET

Mấy vấn đề về chức năng điều tiết của văn hóa

Như đã trình bày ở các phần trên, công tác nghiên cứu khoa học về văn hóa đã đạt được nhiều kết quả khả quan, nổi bật là những vấn đề lý luận chung. Kết quả đó làm cơ sở cho việc hoạch định quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về văn hóa qua các thời kỳ, đặc biệt từ khi nước ta thực hiện công cuộc đổi mới (năm 1986) đến nay. Cùng với việc phát triển lý luận, nhiệm vụ tổng kết thực tiễn văn hóa cũng được quan tâm. Những chủ trương về xây dựng làng văn hóa, môi trường văn hóa, xây dựng nông thôn mới được đề xuất và triển khai thực hiện đạt được những kết quả đáng mừng.

Song, bên cạnh những thành công đó, công tác nghiên cứu lý luận văn hóa đang bộc lộ hạn chế rõ rệt, đó là bắt đầu chững lại, lặp lại, thiếu những tìm tòi mới để tiếp cận với xu hướng hiện đại hóa lý luận. Mặt khác, việc tổng kết thực tiễn văn hóa chưa đạt tới một sự phát triển giúp cho việc xác định chủ trương, đường lối xây dựng văn hóa thời kỳ mới hoặc sự tổng kết đó chưa được vận dụng vào chỉ đạo và tổ chức thực tiễn. Ví dụ như, các nhà khoa học nghiên cứu về lịch sử văn hóa như GS Trần Quốc Vượng, GS.TS Ngô Đức Thịnh đã rất dày công nghiên cứu về *địa - văn hóa* và từ đó xác định các vùng văn hóa, văn hóa vùng ở nước ta. Các ý kiến có thể còn lệch nhau, nhưng kết quả nghiên cứu đó rất cần vận dụng trong tư duy lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý văn hóa. Nhưng kết quả vận dụng đó còn mờ nhạt nên chưa phát huy được thế mạnh, đặc trưng của từng vùng văn hóa và chưa tạo được sự bổ sung cho nhau giữa các vùng văn hóa. Điều này gắn liền với yêu cầu hiểu sâu về lịch sử và truyền thống văn hóa.

Về vai trò, chức năng điều tiết của văn hóa cũng nằm trong tình trạng này. Đã nhiều lần một số nhà văn hóa học đề xuất việc xác định điều tiết là một trong các chức năng quan trọng và mang tính đặc thù, song vẫn chưa được đưa vào các văn bản pháp quy và chưa được vận dụng, sử dụng trong quá trình chỉ đạo, quản lý, phát huy vai trò của văn hóa. Năm 2014-2015, chuẩn bị cho Đại hội XII của Đảng, Hội đồng Lý luận Trung ương đã triển khai Đề tài cấp quốc gia: "Định hướng phát triển văn hóa - sức mạnh nội sinh của dân tộc trong điều kiện kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế", trong phần V Đề tài "Đề xuất hoàn thiện quan điểm chỉ đạo, mục tiêu, nhiệm vụ và giải pháp phát triển văn hóa phục vụ phát triển bền vững đất nước trong thời kỳ mới", các tác giả đề tài đã đề xuất việc hoàn thiện một quan điểm trong Nghị quyết Hội nghị Trung ương 9 khóa XI. Nghị quyết ghi quan điểm: "Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là mục tiêu, động lực phát triển bền vững đất nước. Văn hóa phải được đặt ngang hàng với kinh tế, chính trị, xã hội".

Đề tài khoa học trên đề xuất như sau: "Để có nhận thức đầy đủ, toàn diện về vai trò, vị trí của văn hóa, *cần hoàn thiện quan điểm này như sau*: Văn hóa là tổng hòa những giá trị vật chất, tinh thần do cộng đồng các dân tộc Việt Nam sáng tạo nên, hợp thành sức mạnh tổng hợp quốc gia. Văn hóa kết tinh phẩm chất, trí tuệ, tâm hồn, khí phách và cốt cách dân tộc, là nền tảng tinh thần và *hệ điều tiết của xã hội*, động lực và nguồn lực nội sinh quan trọng của phát triển bền vững đất nước. Văn hóa phải được đặt ngang hàng và *gắn kết chặt chẽ* với kinh tế, chính trị, xã hội, *môi trường*" (GS. TS Phùng Hữu Phú chủ biên: *Phát triển văn hóa - sức mạnh nội sinh của dân tộc trong điều kiện kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2016, tr.337).

Rất đáng mừng, nhiều nội dung trong đề xuất trên được tiếp nhận. Song vai trò và chức năng là *"hệ điều tiết xã hội"* của văn hóa chưa được đưa vào văn bản pháp quy nào. Có lẽ, vì thế, những người tham gia đề tài với yêu cầu rất mới này "nghiên cứu văn hóa ở phương diện điều tiết phát triển xã hội", cùng với việc cố gắng làm rõ cơ sở khoa học của vấn đề nghiên cứu, cần bước đầu *tổng kết thực tiễn - nhận diện chức năng điều tiết từ trong thực tiễn lịch sử văn hóa*... ■

(Còn tiếp)

ĐỘI TUYỂN NỮ VIỆT NAM - ĐỘI TUYỂN NỮ MALAYSIA:

Đầu xuôi, đuôi lọt!

BẢO ANH

Đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam sẽ bắt đầu hành trình tại SEA Games 33 bằng trận đấu ra quân bảng B với đội tuyển nữ Malaysia vào lúc 18h30 chiều nay 5.12. Một chiến thắng trong ngày mở màn sẽ là khởi đầu không thể tốt hơn để thầy trò HLV Mai Đức Chung hướng đến mục tiêu bảo vệ "ngôi hậu" tại đấu trường khu vực.

Đội tuyển nữ Việt Nam đã sẵn sàng cho hành trình bảo vệ tấm HCV SEA Games 33

Thắng để tạo đà tâm lý tốt

Tại mỗi kỳ SEA Games hay bất kỳ giải đấu nào, trận mở màn luôn đóng vai trò then chốt, bởi nó ảnh hưởng trực tiếp đến tinh thần và sự tự tin của toàn đội. Với đội tuyển nữ Việt Nam (chủ nhân của 8 HCV, trong đó vô địch 4 kỳ đại hội liên tiếp gần nhất), một chiến thắng trước Malaysia sẽ là lời khẳng định mạnh mẽ cho tham vọng tiếp tục thống trị đấu trường khu vực. Để chuẩn bị cho SEA Games 33, đội tuyển nữ Việt Nam đã có quãng thời gian tập huấn nghiêm túc, với trọng tâm là củng cố hàng thủ và cải thiện khả năng chuyển đổi trạng thái. Việc một số trụ cột bước sang giai đoạn cuối sự nghiệp buộc Ban huấn luyện phải mạnh dạn trẻ hóa đội hình, trao cơ hội cho nhiều gương mặt mới. Dù vậy, kinh nghiệm dày dạn của những cựu binh như Hải Yến, Huỳnh Như, Bích Thuỳ hay Kim Thanh… vẫn là điểm tựa quan trọng giúp đội giữ được sự ổn định. HLV Mai Đức Chung cũng cho thấy khả năng xoay chuyển linh hoạt giữa các sơ đồ chiến thuật, nhằm tạo bất ngờ trước những đối thủ chơi thiên về phòng ngự như Malaysia.

Malaysia không phải đối thủ lạ lẫm. Trong nhiều năm qua, bóng đá nữ Việt Nam luôn chiếm ưu thế rõ rệt khi đối đầu đội bóng này. Tuy vậy, bóng đá không có chỗ cho sự chủ quan. Malaysia đang có những thay đổi tích cực về lực lượng và lối chơi, đồng thời được đánh giá là giàu thể lực, sẵn sàng tranh chấp quyết liệt để phá lối chơi của đối thủ. Dù không được đánh giá cao bằng Việt Nam, đội tuyển nữ Malaysia đang cho thấy quyết tâm lớn ở đại hội năm nay. Chính vì vậy, các cầu thủ Việt Nam cần duy trì sự tập trung tuyệt đối, tránh những sai lầm cá nhân có thể dẫn đến những tình huống phản công nguy hiểm. Trên hàng công, các chân sút Việt Nam cần cải thiện khả năng tận dụng cơ hội, yếu tố từng khiến đội gặp khó trong một số trận giao hữu gần đây. Việc giành 3 điểm, thậm chí là một trận thắng đậm là rất quan trọng khi chúng ta sẽ đá 2 trận liên tiếp gặp Philippines và Myanmar, những đối thủ cạnh tranh trực tiếp ở bảng đấu này.

Với sự chuẩn bị kỹ lưỡng, tinh thần quyết tâm và khát khao chiến thắng, đội tuyển nữ Việt Nam đang hướng tới trận đấu với Malaysia bằng thái độ nghiêm túc và sự tự tin cần thiết. Một chiến thắng không chỉ mang về 3 điểm, mà còn là lời tuyên bố đanh thép rằng "Những cô gái kim cương" vẫn là ứng viên nặng ký nhất cho tấm HCV SEA Games năm nay.

Biến áp lực thành động lực

"Vô địch đã khó, bảo vệ chức vô địch còn khó hơn", bởi một khi đã trở thành nhà vô địch, mọi trận đấu, mọi đối thủ đều bước vào cuộc so tài với quyết tâm lớn nhất. Với đội tuyển nữ Việt Nam, điều đó càng đúng hơn bao giờ hết. Sau những kỳ SEA Games thành công, các đối thủ trong khu vực như Thái Lan, Myanmar hay Philippines đều đang đầu tư mạnh mẽ và rất quyết tâm, đặc biệt là đội chủ nhà Thái Lan. Chính vì vậy, thầy trò HLV Mai Đức Chung bước vào SEA Games 33 với áp lực không nhỏ. Áp lực từ kỳ vọng của người hâm mộ, từ trách nhiệm duy trì vị thế của bóng đá nữ Việt Nam và từ chính lịch sử hào hùng mà đội tuyển đã tạo dựng. Nhưng vượt lên tất cả, đội tuyển nữ Việt Nam hiểu rằng áp lực cũng là một phần tất yếu của hành trình vươn tới đỉnh cao. Và hơn ai hết, Huỳnh Như cùng các đồng đội đã quá quen với việc thi đấu trong sự kỳ vọng lớn lao ấy.

Một trong những điểm mạnh nhất của bóng đá nữ Việt Nam nhiều năm qua chính là tinh thần thi đấu quả cảm và ý chí không bao giờ bỏ cuộc. Dưới bàn tay dẫn dắt của HLV Mai Đức Chung, các cầu thủ luôn được truyền ngọn lửa chiến đấu, biến áp lực thành động lực để phấn đấu. SEA Games 33 không phải ngoại lệ. Các cầu thủ trẻ đang dần trưởng thành sau nhiều giải đấu quốc tế, trong khi những trụ cột giàu kinh nghiệm vẫn duy trì được vai trò dẫn dắt. Tất cả tạo nên một tập thể mạnh mẽ, sẵn sàng vượt qua mọi thử thách để hướng tới mục tiêu cao nhất. Trong những buổi tập, không khí nghiêm túc và quyết tâm luôn hiện hữu. Ban huấn luyện liên tục nhắc nhở các cầu thủ về việc giữ tinh thần thoải mái, không để áp lực biến thành rào cản.

SEA Games 33 sẽ là thử thách lớn, nhưng cũng là cơ hội để đội tuyển nữ Việt Nam chứng minh rằng vị thế của mình không phải là điều may mắn, mà là kết quả của sự bền bỉ, kiên trì và khát khao chiến thắng. Với tinh thần chiến đấu truyền thống, với bản lĩnh đã được khẳng định qua nhiều giải đấu, các cô gái vàng sẵn sàng bước vào cuộc hành trình bảo vệ "ngôi hậu". Áp lực lớn, nhưng động lực còn lớn hơn và đó chính là niềm tin để người hâm mộ tiếp tục đặt trọn kỳ vọng vào các cô gái Việt Nam tại SEA Games 33. ■

Triathlon quyết đổi màu huy chương

Đội tuyển Triathlon (3 môn phối hợp) Việt Nam đang hoàn tất những khâu chuẩn bị cuối cùng cho SEA Games 33, tranh tài từ ngày 16-19.12 tại Thái Lan. Các tuyển thủ trọng điểm như: Phạm Tiến Sản, Nguyễn Thị Phương Trinh, Vũ Đình Duân hay Nguyễn Thị Kim Cương vẫn là lực lượng nòng cốt chuẩn bị chuyên môn với tinh thần tốt nhất hướng tới mục giành tấm HCV. Để chuẩn bị cho SEA Games 33, trong suốt thời gian qua, các thành viên của đội không ngừng nỗ lực và hoàn thành tốt các bài tập theo giáo án huấn luyện.

Tại SEA Games 32 năm 2023 ở Campuchia, đội giành 2 HCB (tiếp sức hỗn hợp, Duathlon) và 1 HCĐ (cá nhân nam). Năm nay, mục tiêu của Triathlon Việt Nam là quyết tâm đổi màu huy chương.

L.H

Đấu kiếm tích cực chuẩn bị cho SEA Games 33

Đội tuyển đấu kiếm Việt Nam (nhóm kiếm chém) vừa lên đường sang Hàn Quốc tập huấn 10 ngày. Trước đó, đội tuyển kiếm 3 cạnh cũng đã tập huấn tại Hàn Quốc. Để chuẩn bị cho SEA Games 33, các kiếm thủ đã tập trung, tập luyện cao độ dưới sự dẫn dắt của HLV trưởng Nguyễn Lê Bá Quang. Ban huấn luyện xây dựng giáo án chuyên sâu nhằm nâng cao kỹ thuật, chiến thuật, thể lực và tâm lý thi đấu. Đấu kiếm Việt Nam dự SEA Games 33 với 24 VĐV, trong đó niềm hy vọng lớn nhất đặt vào Nguyễn Tiến Nhật ở nội dung kiếm ba cạnh nam.

Môn đấu kiếm của SEA Games 33 sẽ diễn ra từ ngày 12-19.12. Mục tiêu của đấu kiếm Việt Nam là cố gắng tranh chấp HCV.

H.L

Bowling đặt mục tiêu tranh chấp huy chương

Đội tuyển Bowling Việt Nam với 6 VĐV và 2 HLV sẽ thi đấu từ ngày 14-19.1. Những cái tên nổi bật của đội là Lê Lâm Tùng, Huỳnh Quốc Sử Bình, Mai Thị Thu Hằng hay Lê Minh Đức. Để chuẩn bị cho SEA Games 33, ngay từ đầu năm Liên đoàn Bowling Việt Nam đã có sự chuẩn bị tích cực, chủ động trong xây dựng kế hoạch tập huấn, cũng như tuyển chọn lực lượng VĐV xuất sắc nhất đại diện cho bộ môn tham gia tranh tài.

Năm nay, đội đặt mục tiêu cố gắng tranh chấp huy chương. Các nội dung thi đấu môn Bowling SEA Games 33 gồm: Đơn nam, đơn nữ, đôi nam, đôi nữ, đồng đội nam 4 người, đồng đội nữ 4 người.

V.H

Bóng rổ quyết tâm bảo vệ HCV?

Để chuẩn bị cho SEA Games 33, ngay từ đầu tháng 11, các đội tuyển bóng rổ nam, nữ ở cả hai nội dung 3x3 và 5x5 đã được triệu tập sớm. Năm nay, đội tuyển bóng rổ nữ Việt Nam sẽ gánh trọng trách bảo vệ tấm HCV nội dung 3x3 có được tại SEA Games 32 và phấn đấu giành huy chương ở nội dung 5x5. Những cái tên được kỳ vọng của đội là Trương Thảo Vy, Nguyễn Thị Tiểu Duy, Bùi Kim Nhạn, Văn Thu Thảo, Đặng Thị Cẩm Linh… Trong khi đó, đội nam sẽ tham dự cả 2 nội dung 5x5 và 3x3 và mục tiêu hướng đến là tiến sâu vào vòng chung kết để tranh chấp huy chương.

Môn bóng rổ tại SEA Games 33 được tổ chức ở nhà thi đấu Nimibutr (Bangkok) từ ngày 13-19.12.

H.V

Vượt qua áp lực

● **KHẢI HƯNG**

Trong áp lực của trận mở màn SEA Games 33, U22 Việt Nam đã khởi đầu hành trình bảo vệ vị thế khu vực bằng chiến thắng 2-1 trước U22 Lào. Không quá áp đảo về tỷ số, nhưng áp đảo về thế trận và đủ để mở ra niềm tin rằng đội quân của HLV Kim Sang-sik đang sở hữu những nhân tố biết tỏa sáng đúng lúc. Ở đó, cú đúp của tiền đạo Nguyễn Đình Bắc chính là điểm tựa lớn nhất.

Trong ngày U22 Việt Nam gặp khó trước U22 Lào, Đình Bắc đã tỏa sáng với cú đúp bàn thắng Ảnh: VFF

> *Đây là trận đầu tiên ở SEA Games, chúng tôi đã có một chút lo lắng, nhưng sau đó, thật may vì mọi chuyện cũng suôn sẻ khi giành được 3 điểm quan trọng. U22 Việt Nam đã không ở trạng thái tốt nhất. Sau hiệp 1, tôi nhìn thấy sự mất tập trung của các cầu thủ, nên tôi đã nhắc họ tập trung hơn. Ở hiệp 2 thì các cầu thủ cũng đã thi đấu theo kế hoạch. Tuy nhiên, hôm nay chúng tôi cũng không may khi chưa ghi được nhiều bàn. Tôi nghĩ kết quả hôm nay là thành quả cho những nỗ lực của các cầu thủ. Các cầu thủ sẽ hồi phục và tiếp tục cố gắng giành chiến thắng ở trận đấu với U22 Malaysia vào ngày 11.12.*
>
> **(HLV KIM SANG-SIK)**

Cú đúp "cởi nút thắt" và dấu ấn cánh phải

Trong bối cảnh trận ra quân luôn tiềm ẩn rủi ro về tâm lý, U22 Việt Nam đã khởi đầu khá căng cứng dù HLV Kim Sang-sik sử dụng đội hình mạnh nhất. Đình Bắc, gương mặt vừa ghi bàn giúp CAHN thắng Bắc Kinh Quốc An (Trung Quốc), lại một lần nữa trở thành tâm điểm khi anh tiếp tục duy trì phong độ chói sáng trên sân Rajamangala (Bangkok, Thái Lan).

Phút 29, từ pha leo biên mạnh mẽ của Minh Phúc - tân binh CAHN được HLV Kim Sang-sik trao suất đá chính thay Anh Quân (PVF-CAND), Đình Bắc băng lên dứt điểm mở tỷ số. Đó là pha bóng mang đậm dấu ấn ý đồ chiến thuật gây bất ngờ bằng hành lang phải, vốn không phải mũi tấn công thường xuyên của U22 Việt Nam thời gian qua.

Khi thế trận bị kéo căng bởi bàn gỡ hòa 1-1 từ tình huống phạt góc ở phút 33, U22 Việt Nam rơi vào quãng thời gian đầy thử thách. Nhưng cũng trong khoảnh khắc đó, Đình Bắc lại một lần nữa tạo ra khác biệt. Phút 60, từ một pha xử lý lắt léo trước vòng cấm, tiền đạo sinh năm 2004 tung cú sút chéo góc đánh bại thủ thành Lokphathip, ấn định chiến thắng 2-1. Không chỉ là cú đúp mang ý nghĩa định đoạt, hai bàn thắng đều xuất phát từ cánh phải cho thấy U22 Việt Nam đã chủ động xoay trục tấn công, tạo "điểm nổ" mới để tạo bất ngờ trước đối thủ.

Nếu chỉ nhìn vào lịch sử đối đầu, nhiều người có thể cho rằng chiến thắng trước U22 Lào là nhiệm vụ không quá phức tạp. Nhưng thực tế trên sân Rajamangala lại cho thấy điều ngược lại. Dưới thời HLV Ha Hyeok-jun, người từng khiến tuyển Việt Nam của chính HLV Kim Sang-sik chật vật tại vòng loại Asian Cup 2027 tháng trước, U22 Lào thi đấu tự tin, giàu năng lượng và đầy kỷ luật. Bàn gỡ 1-1 sau tình huống cố định không chỉ là sai số của hàng thủ Việt Nam, mà còn phản ánh sự trưởng thành đáng kể của đối thủ.

"Chúng tôi chỉ thiếu khoảng 2% may mắn để giành kết quả tốt hơn", HLV Ha Hyeok-jun chia sẻ. Công bằng mà nói, đó không phải lời khách sáo. U22 Lào pressing mạnh mẽ, phòng ngự lớp lang và tổ chức phản công rất bài bản, gây ra một hiệp đấu đầy vất vả cho thầy trò Kim Sang-sik.

Không ít thời điểm, U22 Việt Nam đứng trước nguy cơ đánh rơi thế trận. Quốc Việt bị cản phá ngay trên vạch vôi, Thanh Nhàn đối mặt thủ môn nhưng không thắng, còn bản thân Đình Bắc cũng bỏ lỡ cơ hội nâng tỷ số. Đáng chú ý, bàn thắng nâng tỷ số lên 2-1 được công nhận sau khi trọng tài chính thay đổi quyết định bắt việt vị, khi đánh giá Quốc Việt không làm ảnh hưởng tầm nhìn của thủ môn, một phán đoán gây tranh luận nhưng nằm trong biên độ cho phép của luật.

Dấu ấn của HLV Kim Sang-sik

Điểm đáng ghi nhận nhất của U22 Việt Nam là phản ứng về mặt tinh thần. Sau bàn thua, đội không bị "khớp" mà tiếp tục duy trì khả năng kiểm soát bóng, tổ chức tấn công có trật tự.

Tuy nhiên, thắng lợi nhọc nhằn cũng hé lộ nhiều vấn đề mà HLV Kim Sang-sik phải gấp rút xử lý. Đầu tiên là khả năng chống bóng bổng, với bàn thua từ phạt góc là lời cảnh báo rõ ràng. Tiếp đến là tính gắn kết giữa tuyến giữa và hàng công. Các vệ tinh như Quốc Việt, Thanh Nhàn hay Thái Sơn chưa tạo được sự liên kết đủ mạnh. Ngoài ra là vấn đề nhân sự dự phòng. Sau khi Xuân Bắc phải rời sân sớm vì chấn thương, nhịp vận hành chiến thuật đôi lúc bị chùng xuống. Cuối cùng vẫn là khả năng tận dụng cơ hội chưa tương xứng với thời lượng kiểm soát bóng.

Trong bối cảnh bảng B chỉ có ba đội, mỗi trận đều mang tính chất như "chung kết", những hạn chế này phải được giải quyết trước khi bước vào trận then chốt gặp U22 Malaysia ngày 11.12. Được nghỉ ở lượt trận ngày 6.12, U22 Việt Nam có trọn một tuần tinh chỉnh và đào luyện để guồng máy trở nên trơn tru hơn. Để giải quyết những vấn đề đã nêu, đặc biệt là việc chạm trán đối thủ nặng ký nhất bảng, thầy trò HLV Kim Sang-sik cần tăng cường độ luyện pressing tầm cao, chỉnh lại khả năng bứt tốc độ cuối cùng khi triển khai bóng, khắc phục sự chệch choạc ở hàng thủ và cải thiện tính hiệu quả trong các pha bóng cố định. Nếu tiếp tục duy trì sự bùng nổ của những nhân tố CAHN như Minh Phúc, Quốc Việt và đặc biệt là Đình Bắc, U22 Việt Nam hoàn toàn có thể tự tin hướng tới trận đấu với Malaysia bằng tâm thế của đội chủ động.

SEA Games 33 mới chỉ bắt đầu và thắng lợi không hoàn hảo trước U22 Lào vẫn đủ để mở ra điểm tựa cần thiết. Trong bữa tiệc bóng đá mà các đối thủ đều có sự chuẩn bị kỹ càng, điều U22 Việt Nam cần nhất là những cá nhân biết tạo ra khác biệt ở thời điểm khó khăn. Ở Rajamangala, Đình Bắc đã làm được điều đó. Hai bàn thắng không chỉ mang về 3 điểm mà còn thắp lên niềm tin rằng U22 Việt Nam đã sẵn sàng bước vào chặng đường nhiều thử thách phía trước, với tâm thế của một đội bóng biết vượt qua sức ép bằng bản lĩnh, sự kiên trì và sự trưởng thành đúng lúc.■

Bóng chuyền nữ hạ mục tiêu

Cục Thể dục thể thao Việt Nam đã điều chỉnh mục tiêu của tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam tại SEA Games 33 từ HCV xuống HCB. Một phần lý do đến từ việc toàn đội không có được lực lượng tốt nhất. Bên cạnh đó, việc hạ chỉ tiêu còn nhằm mục đích giúp giảm áp lực tâm lý cho các VĐV.

Tại kỳ SEA Games diễn ra ở Thái Lan này, tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam nằm ở bảng B với Indonesia, Myanmar và Malaysia. Đây là bảng đấu khá nhẹ và ngôi đầu bảng gần như nằm chắc trong tay Thanh Thúy và các đồng đội. Trong khi đó bảng A gồm chủ nhà Thái Lan (vô địch 14 kỳ SEA Games liên tiếp), Philippines và Singapore. Nếu không có bất ngờ nào xảy ra, trận chung kết năm nay gần như sẽ là màn đọ sức giữa Việt Nam và Thái Lan.

Trước đó, tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam được giao nhiệm vụ giành HCV. Khi đó, đoàn quân của HLV Nguyễn Tuấn Kiệt có trong tay lực lượng mạnh và được cọ xát ở nhiều giải đấu lớn. Đến tháng 8, tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam đánh bại Thái Lan để lần đầu vô địch một chặng của SEA V.League. Đó cũng là lần đầu tiên Thái Lan không thể lên ngôi ở sân chơi này. Để làm được điều đó, tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam đã lệ thuộc nhiều vào Bích Tuyền. Trong thắng lợi lịch sử trước Thái Lan, một mình VĐV sinh năm 2000 đã ghi tới 45 điểm. Sau kỳ tích này, hy vọng về chiếc HCV SEA Games càng lớn hơn. Nhưng rồi đến Giải bóng chuyền nữ vô địch thế giới sau đó, toàn đội mất đi sự phục vụ của Bích Tuyền vì lý do riêng. Trở về Giải vô địch quốc gia, đối chuyền này cũng không được thi đấu cho LPBank Ninh Bình vì chấn thương. Do đó Bích Tuyền tiếp tục không được triệu tập lên tuyển để chuẩn bị cho SEA Games 33.

K.TUẤN

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Ô NHIỄM KHÔNG KHÍ:

Thảm họa toàn cầu và trách nhiệm chung của thế giới

● **HỒNG NHUNG**

Ô nhiễm không khí đã trở thành một trong những thách thức môi trường nghiêm trọng nhất trên thế giới trong thế kỷ XXI. Từ các nền kinh tế phát triển đến các quốc gia đang phát triển, đều đang phải đối mặt với áp lực chung tìm kiếm giải pháp chấm dứt tình trạng cấp thiết này.

Thành phố New Delhi (Ấn Độ) thường đứng đầu danh sách những thành phố ô nhiễm không khí nhất thế giới
Ảnh: GETTY

Tại Việt Nam, Thủ đô Hà Nội những ngày gần đây đang trải qua tình trạng ô nhiễm không khí nằm trong top đầu thế giới. Thông thường, những ngày cuối tháng 11 đến đầu tháng 12 luôn là cao điểm của "mùa ô nhiễm không khí ở Hà Nội". Bụi mịn lơ lửng trong bầu khí quyển tầng thấp không khuếch tán được, gây ô nhiễm không khí. Nhiều người dân ở Thủ đô có thể cảm nhận được tình trạng ô nhiễm không khí những ngày qua, khi thấy một lớp mù trắng đục bao phủ nhiều tuyến phố vào buổi sáng.

Cùng thời điểm này trong khu vực Đông Nam Á, Bangkok (Thái Lan) cũng đối mặt với tình trạng bụi mịn PM2.5 bao trùm. Ngay đầu tháng 12, Cơ quan Phát triển Công nghệ Thông tin Địa lý và Không gian (GISTDA) của Thái Lan đã cảnh báo tình trạng bụi mịn PM2.5 trên cả nước. Năm tỉnh rơi vào vùng đỏ, vượt xa ngưỡng an toàn và gây nguy cơ nghiêm trọng cho hệ hô hấp, trong khi 41 tỉnh được cảnh báo nằm trong vùng cam, thể hiện mức ô nhiễm bắt đầu ảnh hưởng đến các nhóm nhạy cảm.

Trong khi đó, ô nhiễm không khí thường xuyên được xem là vấn đề nóng ở Ấn Độ. Ngay trong tháng 11.2025, chính quyền Thủ đô New Delhi đã quyết định kích hoạt Kế hoạch Ứng phó cấp độ 3, sau khi chỉ số ô nhiễm không khí AQI tại thành phố và vùng lân cận cảnh báo ở mức "nguy hiểm". Hiện tượng khói bụi dày đặc tái diễn hằng năm, đặc biệt là sau lễ hội Diwali, cùng điều kiện thời tiết khô lạnh, ít mưa làm gia tăng ô nhiễm, khiến khói bụi bị giữ lại trong tầng thấp của khí quyển. New Delhi liên tục nằm trong nhóm các thành phố ô nhiễm nhất thế giới.

Với các quốc gia châu Phi, nơi thiếu nguồn lực kiểm soát chất lượng không khí, cũng đang chịu ảnh hưởng từ việc đốt nhiên liệu và quá trình đô thị hóa thiếu kiểm soát. Hay ở các nước phát triển như châu Âu, ô nhiễm không khí vẫn được xem là thách thức lớn do khí thải từ giao thông, công nghiệp và xây dựng, dù các quy định môi trường nghiêm ngặt.

Tình trạng ô nhiễm không khí đã trở thành một trong những vấn đề nghiêm trọng nhất của thế kỷ XXI. Theo Báo cáo Chất lượng Không khí Toàn cầu do IQAir công bố, dân số thế giới đang sống trong các khu vực có nồng độ ô nhiễm vượt ngưỡng an toàn của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO). WHO đã đưa ra cảnh báo ô nhiễm không khí và ví như một kẻ giết người thầm lặng. Gần 99% dân số toàn cầu hiện đang phải tiếp xúc với chất lượng không khí không đáp ứng các tiêu chuẩn an toàn nghiêm ngặt của WHO, đặt ra yêu cầu cấp thiết hành động ngay lập tức. Vì vậy, bài học thành công của các nước đi trước sẽ là kinh nghiệm quý báu trong nỗ lực chung giải quyết vấn đề này.

Tại Trung Quốc, dù trước đây ô nhiễm không khí luôn là một vấn đề nan giải của các đô thị lớn, thì giờ đây những nỗ lực mạnh mẽ đã giúp Thủ đô Bắc Kinh của Trung Quốc khắc phục hiệu quả phần nào tình trạng ô nhiễm không khí vào những năm gần đây. Từ năm 2013, Trung Quốc đã phát động cuộc chiến chống ô nhiễm trong Kế hoạch hành động phòng chống và kiểm soát ô nhiễm không khí (APPCAP). Đây là chính sách môi trường có ảnh hưởng nhất của đất nước, hướng tới cải thiện chất lượng không khí và cân bằng giữa phát triển kinh tế với bảo vệ môi trường. Trong 10 năm (đến năm 2023), nồng độ PM2.5 trung bình hằng năm của Bắc Kinh đã giảm khoảng 6 mcg/m3. Và APPCAP biến Trung Quốc thành quốc gia đang phát triển đầu tiên triển khai các biện pháp quy mô lớn giảm bụi mịn PM2.5. Chương trình Môi trường Liên Hợp Quốc gọi kết quả này là "phép màu Bắc Kinh".

Không chỉ Trung Quốc, Mỹ cũng đi đầu trong chống ô nhiễm không khí thông qua việc ban hành các chính sách và luật lệ chặt chẽ như Đạo luật Không khí sạch (Clean Air Act) vào năm 1970. Kể từ khi Đạo luật Không khí sạch được thông qua, tổng lượng phát thải của 6 chất ô nhiễm phổ biến nhất giảm ở mức trung bình 69%, trong khi GDP của nước Mỹ tăng 238%.

Bên cạnh đó, hệ sinh thái đổi mới khoa học và công nghệ của Mỹ phát triển cũng giúp nước này vừa duy trì tăng trưởng kinh tế, từng bước cải thiện chất lượng môi trường và sức khỏe cộng đồng.

Trong bối cảnh hiện tại, nhận thức tốt từ mối đe dọa trực tiếp của ô nhiễm không khí, thế giới đang bước vào cuộc chạy đua năng lượng sạch nhằm thay thế các nguồn nhiên liệu hóa thạch. Các nguồn năng lượng tái tạo như năng lượng gió, mặt trời và thủy điện sẽ góp phần giảm đáng kể mối đe dọa ô nhiễm không khí, tạo nên môi trường sạch hơn, giảm thiểu biến đổi khí hậu, bảo vệ sức khỏe cộng đồng và đảm bảo an ninh năng lượng cho tương lai của chúng ta trên toàn cầu.■

CÂU CHUYỆN **VĂN HÓA**

Gắn kết tình hữu nghị đặc biệt bằng "sợi dây" văn hóa

● **THANH HÀ**

Trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước của Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Đảng, Nhà nước Việt Nam tới Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, dự Lễ kỷ niệm 50 năm Quốc khánh Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào và đồng chủ trì Cuộc gặp cấp cao giữa Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Nhân dân Cách mạng Lào tại Thủ đô Vientiane vừa qua, hai bên đã ra Tuyên bố chung.

Trong Tuyên bố chung, hai bên nhất trí đẩy mạnh giao lưu nhân dân, tổ chức thường xuyên các hoạt động giao lưu hữu nghị vùng biên, thanh niên hai nước, giao lưu văn hóa, văn nghệ, thể thao nhằm góp phần củng cố sự hiểu biết, tin cậy và gắn bó giữa nhân dân hai nước; sớm triển khai việc giảng dạy rộng rãi trong các cơ sở giáo dục của mỗi nước về nội dung Bộ Lịch sử quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam. Hai bên tích cực phối hợp xây dựng, bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị các công trình di tích lịch sử có ý nghĩa trong quan hệ giữa hai Đảng, hai dân tộc, trong đó có di tích "Đường Trường Sơn - Đường Hồ Chí Minh trên đất Lào", "Khu di tích nơi tổ chức Đại hội lần thứ nhất của Đảng Nhân dân Cách mạng Lào tại khu vực biên giới Việt Nam - Lào", coi đây là biểu tượng thiêng liêng của mối quan hệ thủy chung, son sắt giữa hai Đảng, hai Nhà nước và nhân dân hai nước; khánh thành và đưa vào sử dụng nhiều công trình mang ý nghĩa biểu tượng, góp phần tạo dấu ấn mới, làm sâu sắc thêm quan hệ đoàn kết đặc biệt Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam.

Trong những năm vừa qua, Bộ VHTTDL Việt Nam phối hợp với Bộ Văn hóa và Du lịch Lào tổ chức định kỳ các hoạt động văn hóa, nghệ thuật như Ngày hội giao lưu văn hóa, thể thao và du lịch vùng biên giới Việt Nam - Lào, Tuần phim, Triển lãm ảnh, giao lưu văn hóa… đã góp phần củng cố sự hiểu biết, tin cậy và gắn bó giữa nhân dân hai nước. Đặc biệt, thành công của việc tổ chức Tuần Văn hóa Việt Nam tại Lào và Tuần Văn hóa Lào tại Việt Nam đã mang lại nhiều ý nghĩa lớn lao. Đây không chỉ là những hoạt động định kỳ, mang tính biểu tượng, mà còn thể hiện cam kết sâu sắc của Việt Nam đối với tình hữu nghị đặc biệt giữa hai quốc gia.

Sự gắn kết trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản đã mang lại "quả ngọt đầu mùa" khi lần đầu tiên, hai nước có di sản thế giới liên biên "liền núi, liền sông" với Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng và Vườn quốc gia Hin Nam Nô. Những di sản, công trình có tính biểu tượng như thế tiếp tục "đơm hoa, kết trái" khi ngay trong dịp này, tại Thủ đô Vientiane, Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, Chủ tịch nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào Thongloun Sisoulith và phu nhân dự khánh thành Công viên Hữu nghị Lào - Việt Nam. Phát biểu tại Lễ khánh thành, Phó Thủ tướng Chính phủ, Chủ tịch Phân ban hợp tác Việt Nam - Lào Nguyễn Chí Dũng nhấn mạnh, khánh thành công viên là sự kiện có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, đánh dấu một bước tiến mới trong quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt và hợp tác toàn diện giữa hai Đảng, hai Nhà nước, tô đậm thêm sự gắn kết, tình cảm đặc biệt tin cậy, chí tình, chí nghĩa giữa những người đồng chí, anh em Việt Nam - Lào, Lào - Việt Nam.

Với vai trò chủ đầu tư dự án, Bộ VHTTDL đã cùng Văn phòng Trung ương Đảng Nhân dân cách mạng Lào phối hợp cùng các cơ quan liên quan hoàn thành dự án vượt tiến độ về thời gian, bảo đảm chất lượng công trình, tạo thêm điểm nhấn quan trọng, góp phần tích cực phát triển hơn nữa quan hệ hai nước với 16 chữ vàng "hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện, gắn kết chiến lược" giữa Việt Nam - Lào trong tương lai. ■